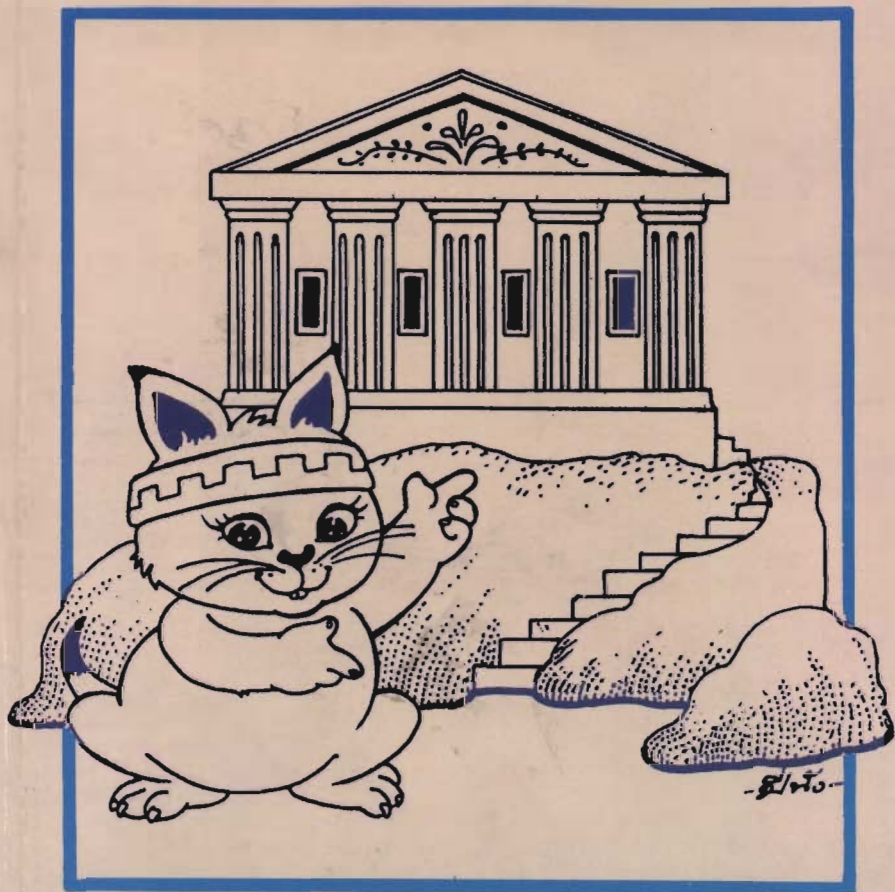
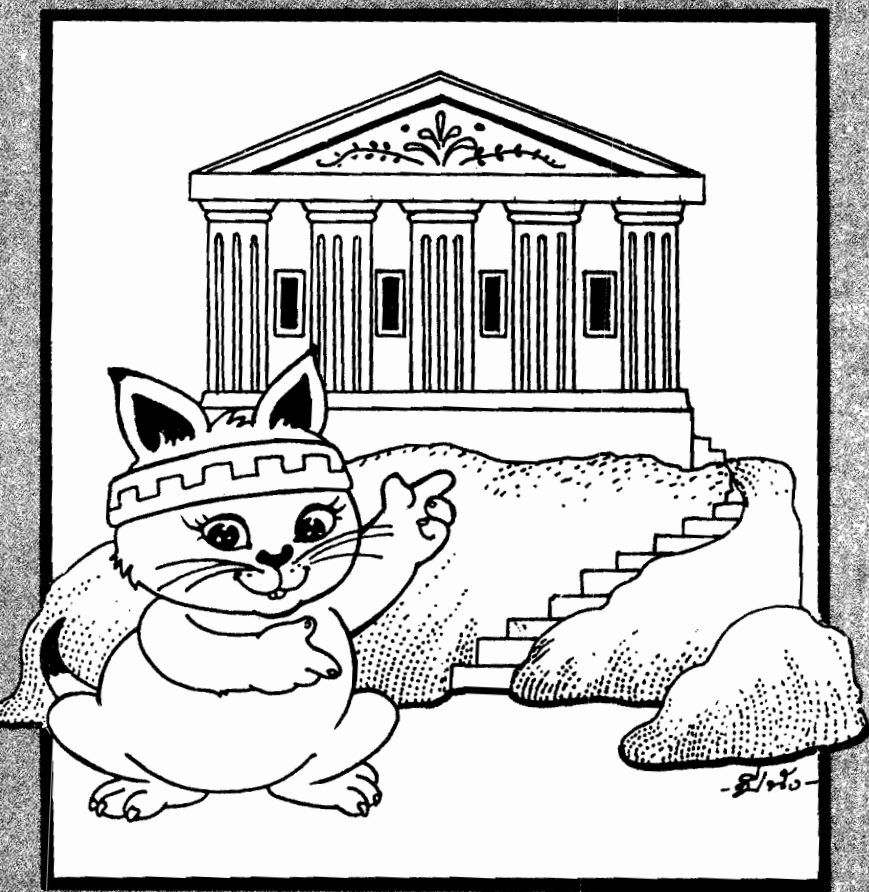

นิทาน นานาชาติ

บรรจบ พันธุเมธา

นิทาน นานาชาติ

บรรณาธิการ

ผู้เขียน บรรจบ พันธุเมธา

ปก-ภาพประกอบ ปฐม พัววิมล (ปิ่น)

รูปเล่ม สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ธันวาคม ๒๕๓๑

ราคา ๒๐ บาท

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา

๑๐๗/๕๙ ซอยมันดิน ๔ ถนนพระราม ๖ เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทร. ๒๑๕๘๕๔๘, ๒๘๐๓๐๓๘

สารบัญ

คางคกร้องเพลง (เม็กซิโก)	๕
กระจงปัญญาไว (อินโดนีเซีย)	๑๖
หนูจำแลง (อินเดีย)	๒๓
นกกระจอกเจ้าปัญญา (คองโกแอฟริกา)	๓๒
ลากตัณยู (อาหรับ)	๔๐
นกแก้วหิซุกะ (อินเดีย)	๕๑
แมวแสนกล (กรีก)	๕๘
นกกระสาเกาหลี (อาหรับ)	๖๗

† † † † † † † † †

คางคกร้องเพลง (นิทานเม็กซิโก)

เสียงร้องของคางคก คงเป็นที่น่าสนใจของชาวเม็กซิโก
จึงได้ผูกเป็นนิทานขึ้น คนที่ไม่ชอบก็ว่าเสียงนั้นไม่น่าฟัง ฟัง
ไม่เป็นเพลง คนที่ชอบก็ว่าเป็นเพลงเพราะ มีทำนองเพลงต่าง ๆ
กัน และผู้ที่ชอบมากจนฟังแล้วกลับไป ไม่ผิดกับผู้ฟังเพลงปี่
พระอภัยก็มี ดังที่ จูเลียต พิกก๊อต เล่าไว้ในนิทานชาวบ้าน
เม็กซิโก ดังนี้

ครั้งหนึ่งยังมีชาวนาผู้หนึ่งในยูกาตัน ถึงจะมีที่ดินปลูก
พืชผลกว้างขวาง ไม่ไกลจากเมืองเมรีดานักก็ตาม ก็หาใช่
เป็นคนมั่งคั่งมากนัก แต่ก็ไม่ยากจน และชาวนาผู้นั้นก็คิดว่า

ตนเองเป็นคนโชคดีที่ข้าวโพดอันเป็นพืชผลในไร่ของตนนั้น ให้ผลดีเยี่ยมเสมอ ลูกชายที่มีถึงสามคนก็ช่วยเหลือพ่ออย่างแข็งขันในการเพาะปลูกพืชผลในไร่ เวลาว่างไปชวานานั้น มีอายุมากขึ้น ก็อยากให้ลูกชายของตนแต่งงาน ไม่แต่งทุกคนคนเดียวก็ยังดี เพราะบ้านที่ไม่มีผู้หญิงช่วยงานบ้าน ถึงอย่างไรก็จะถือเป็นบ้านที่มีความสุขโดยสมบูรณ์ไม่ได้ ลูกชายคนโตสองคนมัวยุ่งอยู่กับการทำมาหากิน ช่วยบิดาทำงานเพื่อเพิ่มความร่ำรวยให้แก่พ่อและแก่ตนด้วย จึงไม่ได้สนใจในเรื่องนี้ ลูกชายคนสุดท้องเท่านั้นที่อยากแต่งงาน อยากได้เมียสวยและใจดีมีเมตตาอย่างแ่งของตนที่ล่องลับไปแล้ว

ในขณะที่ครอบครัวของชวานาผู้นี้กำลังอยู่ดีมีสุขมีความสุข มีมั่งคั่งรุ่งเรือง ก็ให้เกิดเหตุวิบัติขึ้น คือ เมื่อชวานากับลูก ๆ กำลังจะไปเก็บข้าวโพดในไร่ ก็ได้เห็นว่า ไร่ผืนใหญ่ที่สุดถูกทำลายพืชผลไปเป็นอันมาก ชวานากับลูกบอกได้เลยว่าผู้สร้างคามพินาศนี้หาใช่คนไม่ ไม่ว่าจะเป็นคนคนเดียวหรือหลายคนก็ตาม แต่ต้องเป็นฝีมือของสัตว์ ส่วนจะเป็นสัตว์อะไรนั้น ไม่มีผู้ใดบอกได้ เพราะหาร่องรอยอย่างไรก็หาได้พบไม่

เช้าวันรุ่งขึ้น ข้าวโพดยังถูกทำลายมากขึ้น ต้นข้าวโพดถูกถอนผักข้าวโพดถูกหักเอาไปหมด เหตุการณ์เป็นไปเช่นนี้ คืบแล้วคืบเล่า เมื่อชวานากับลูก ๆ ได้เก็บข้าวโพดที่เหลือในไร่แล้ว ก็อดวิตกไม่ได้ว่าทรัพย์สินสมบัติที่จะได้จากพืชผลนี้คงจะไม่เป็นของตนอีกต่อไป ถ้าหากเจ้าสัตว์ที่มาทำลายพืชผล

ทุก ๆ คีนนั้น ไม่ถูกทำลายลงไป ดังนั้นชาวนาจึงเรียกลูก ๆ มาบอกว่า ตนจะยกเงินทั้งหมดที่มีอยู่ให้แก่ลูกคนใดก็ได้ที่จับเจ้าสัตว์ตัวนั้นได้ ส่วนที่ดินที่เป็นไร่ข้าวโพดนั้นจะยกให้ลูกคนที่แต่งงานก่อนเพื่อน

ในบรรดาลูกทั้งสามคนนั้น ลูกคนสุดท้องรักไร่ของตนเป็นที่สุดและก็อยากได้ไร่เป็นของตน แต่จะไปหาเจ้าสาวที่ทั้งสวยทั้งใจดีมีเมตตาได้จากไหน ส่วนพี่ชายทั้งสองรักทรัพย์สมบัติเงินทองมากยิ่งขึ้นกว่ารักงานในไร่ เมื่อทุกคนต่างก็หวังประโยชน์ด้วยกันเช่นนั้น จึงอาสาพ่อของตนออกค้นหาเจ้าสัตว์ร้ายที่มาทำลายไร่ในคีนวันนั้นเลยทีเดียว ชาวนาผู้พ่อให้ลูกลองไปจับสัตว์นั้นทีละคน และควรจะทำเนงานตามลำดับอายุ และคีนวันนั้นพี่ชายใหญ่ควรไปก่อน ลูกชายคนโตไม่ขัดข้อง เตรียมเข้าไร่ด้วยความมั่นใจ เอาปืนกับโรตโต้แบ่งข้าวโพดไปด้วย เมื่อหิวในตอนกลางคีน แถบท้องทุ่งนั้นมีบ่อน้ำ และลูกคนโตก็ไปนั่งเฝ้าดูสัตว์ร้ายที่ทำลายข้าวโพดอยู่ตรงนั้น แต่เจ้ากรรม ช่าง ๆ บ่อนนั้นมีคางคกตัวหนึ่งกำลังส่งเสียงร้องเพลงอยู่ ชายหนุ่มลูกชาวนาจึงหันไปบอกให้มันหยุดร้อง แต่คางคกหาฟังไม่กลับร้องเสียงดังกว่าเก่าเสียอีก ชายนั้นยิ่งห้ามไม่ให้ร้อง คางคกก็ยังร้อง ในที่สุดชายนั้นก็ร้องบอกว่า

“หยุดร้องเพลงทุเรศนั้นเสียทีเถอะน่า ข้าจะมาเฝ้าดูเจ้า

ตัวอะไรที่มาทำลายข้าวโพดของพ่อข้า เสียงของเจ้าจะทำให้เจ้าสัตว์ร้ายที่สุดตกใจเตลิดหนีไปหมด”

“ข้ารู้หรือกนะว่าท่านมาที่นี่ทำไม” คางคกพูดพลางร้องเพลงไปพลาง “ข้าบอกให้ก็ได้ว่าเจ้าขโมยน้ำมันมันไม่มาทางนี้หรือ และยิ่งกว่านั้นนะ มันชอบเพลงของข้าละ”

พูดแล้วก็ร้องอีก ชายนั้นจึงทวาดว่า “เหลวไหล ใครนะจะชอบฟังเสียงที่เจ้าร้องอยู่นี้ไม่ว่าคนไม่ว่าสัตว์”

“ถ้าอย่างนั้นพาข้าไปที่ในไร่ดิ ข้าจะพิสูจน์ให้ดู จะชี้ตัวขโมยให้ดูด้วย แต่ท่านจะต้องฟังข้าร้องเพลงให้มันฟังนะ”

“เจ้ามันสัตว์เหลวไหลไปปด มดเท็จ เสียงร้องก็ไม่เห็นเป็นทำนองอะไรเลย”

ยิ่งพูด ชายหนุ่มนั้นก็ยิ่งหัวเสีย จึงเอื้อมมือไปหยิบคางคกนั้นโยนตกลงไปในบ่อน้ำ ถึงแม้จะไม่เชื่อคางคกว่าเจ้าผู้ร้ายที่มาขโมยข้าวโพดชอบเสียงเพลงของมัน แต่ก็อดคิดไม่ได้ว่า บางทีผู้ร้ายอาจจะไม่ผ่านมาทางนั้น จึงจัดแจงย้ายที่ เดินตัดตรงเข้าไปในไร่และเฝ้าดูอยู่ที่นั่น แต่เฝ้าดูอยู่จนตลอดคืน ก็ไม่เห็นมีอะไรมาให้ได้ยินหรือได้เห็น ท้องทุ่ง เงียบเชียบ แม้คางคกในบ่อก็เงียบเสียง

เช้าตรู่วันรุ่งขึ้นชายหนุ่มก็ได้เห็นข้าวโพดถูกหักไปเป็นอันมาก แสดงว่าผู้ร้ายมาตอนกลางดึก ที่ทุกแห่งมีดสนิทและเงียบสงัด ชายหนุ่มจึงเอาโรตีมามากิน แล้วก็ออกจากที่นั่นกลับบ้านด้วยความหัวเสีย และไปบอกพ่อกับน้อง ๆ ว่าไม่ได้ยิน

ไม่ได้เห็นอะไรในท้องทุ่ง แต่เหตุการณ์ที่มีคางคกมาร้องเพลง
ไม่ได้เล่า

ในวันต่อมา ลูกชายคนที่สองก็ได้ไปบ้าง และได้พบ
คางคกนั้นร้องอยู่ตรงบ่อน้ำนั้นเช่นเดียวกัน และชายนั้นแสดง
กิริยาวาจาหยาบค้ายแก่คางคกนั้นเป็นที่สุด ทั้งยังขู่คางคก
เมื่อคางคกพูดว่า “ข้าไม่ยอมหยุดร้อง ข้าชอบร้องเพลงนี้มา”
ชายหนุ่มพูดว่า

“เสียงเจ้าน่ะฟังได้รี ฟังไม่เห็นเป็นเพลงอะไรเลย เดี่ยว
ก็จะมาทำให้เจ้าสัตว์ที่มาขโมยข้าวโพดพ่อข้าหนีเตลิดไปเสีย
หรือก ข้ามานี้จะมาฆ่าเจ้าสัตว์ตัวนั้น ถ้าเจ้าขึ้นร้องต่อไป
ข้าก็จะฆ่าเจ้าเสียด้วย”

คางคกยิ่งร้องดังยิ่งขึ้น แล้วพูดว่า “ข้าจะช่วยพาเจ้าตัว
ที่มาทำลายไร่ของท่านเอาไหมล่ะ แต่ถ้าให้ข้าหยุดร้อง ข้า
ก็จะไม่ช่วย”

“ถ้าเจ้าหยุดร้องเมื่อไหร่ก็นับว่าช่วยข้าได้มากแล้ว”

“เอาโรติให้ข้ากินบ้างซิ ข้าจะหยุดร้องเสียเดี๋ยวหนึ่ง”

แทนที่ชายหนุ่มนั้นจะแบ่งโรติให้กิน กลับโยนทิ้งไปเสีย
คางคกที่ชิงชังชายคนนั้นเช่นเดียวกับชิงชังพี่ชาย ลูกชายคนโต
ของชาวนา รีบกระโดดไปตรงโรตินั้นแล้วก็กินเสียหมดอัน
แล้วก็กระโดดกลับมาที่ข้างบ่อน้ำอย่างเก่า และก็ส่งเสียงร้อง
ต่อไปอีก ชายนั้นโมโหหนักขึ้น เลยเอาเท้าเขี่ยคางคกนั้นให้
กระเด็นหวือลงไปในบ่อ แล้วก็ตรงเข้าไปในไร่ แต่เฝ้าดูตลอด
คืน ก็ไม่เห็นและไม่ได้ยินอะไร ครั้นเช้าขึ้นข้าวโพดในไร่ก็
ถูกทำลายมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมเสียอีก จึงกลับไปบ้านไปบอกพ่อ
กับพี่น้องว่าตนทำงานไม่เป็นผล แต่ไม่ได้เล่าถึงเรื่องคางคก

วันที่สามนั้นเองลูกชายคนสุดท้องของชาวนาก็ออกเดิน
ทางไปยังไร่เช่นเดียวกับพี่ทั้งสอง แต่ไม่สู้จะมั่นใจนักว่าจะ
เป็นผล อาจจะไม่ได้ผลอย่างพี่ทั้งสองของตนก็ได้ เมื่อมาถึง
บ่อน้ำก็ได้ยินคางคกร้องเพลง พอร้องจบชายหนุ่มก็พูดว่า
“เพลงเพราะจังนะ เสียงก็เพราะมากด้วย” คางคกก็ตอบว่า

“นี่เป็นครั้งแรกนะที่ได้ยินคนในครอบครัวของท่านชม
เสียงของข้า เพลงของข้า”

“อ้อ รู้จักเราด้วยรี”

“รู้จักพี่ชายของท่านทั้งสองคน เหลือแต่พ่อของท่าน
เท่านั้นยังไม่ได้พบ”

“เจ้าต้องเจอพ่อข้าสิ พ่อข้าต้องชอบเจ้าร้องเพลงแน่ ๆ
ทีเดียว”

คางคกไม่ได้เล่าว่า พี่ชายทั้งสองของชายนั้นทำอะไร
แก้ตนบ้าง แต่กลับเบ่งตัวแล้วร้องอีกเพลงหนึ่ง ยาวกว่าเดิม
ดังกว่าเดิมอีกด้วย ชายคนนั้นจึงยอคางคกอีกว่า “เพลงนี้ยิ่ง
เพราะยิ่งกว่าเพลงแรกเสียอีกนะ”

“จริงสิ แต่ข้าร้องได้เพราะกว่านั้นอีกนะ เอาเถอะทีหลัง
ท่านคงได้ฟังข้าร้องทุกเพลงที่ข้าร้องได้หรอก แต่ตอนนี้ข้า
จะช่วยท่าน”

“เจ้ารู้หรือว่าข้ามาที่นี่ทำไม”

“รู้สิ แต่จะไม่บอกหรือกว่ารู้ได้อย่างไร พาข้าไปที่ไร
นั้นเถอะ”

“ไปสิ แล้วเจ้าจะไปร้องเพลง ให้ข้าฟังที่นั่นด้วยซิไหม”

“ข้าจะคิดดูทีหลัง” คางคกตอบ “แต่ว่าก่อนไป ข้าจะ
บอกอะไรท่านอย่างหนึ่ง คือ มีหินสารพัดนี้อยู่ที่กำปอนน้ำ
ก้อนหนึ่ง เป็นมรกตแท้ ๆ เลย เพียงแต่แลเห็นเท่านั้นก็อาจให้
เป็นไปตามที่นึกได้ ว่าแต่ว่าท่านนึกอยากได้อะไรล่ะ”

“มีตั้งหลายอย่าง”

“ก็ได้ มรกดสารพัดนึกนั้นนะให้นึกได้มากกว่าอย่างหนึ่ง แต่อย่าให้มันหลายอย่างเกินไปนัก เอ้าเราไปที่ไรกันเถอะ”

“มรกดนั้นเป็นมรกดสารพัดนึกจริง ๆ หรือ นึกของอะไรแล้วได้จริง ๆ หรือ”

“จริงซี”

“นึกอยากได้คน ก็ได้หรือ”

“ท่านหมายความว่าอย่างไร”

“เมียซี”

“อ้อ ได้แน่ แต่ท่านควรระบุงลงไปให้แน่ว่า อยากได้เมียแบบไหน ชนิดเป็นแม่ครัวเก่งหรือใจ พุดเรื่องนี้แล้วนึกขึ้นมาได้ว่าหิวแล้วซี ขอข้ากินโรตีสองท่านหน่อยได้ไหม”

“อ้อ ได้ซี” พุดแล้วชายนั้นก็ส่งโรติให้คางคกกินทั้งอัน พอกินเสร็จคางคกก็ร้องเพลงอย่างสบายใจ แล้วพุดว่า

“เอ้า นึกซิท่าน ก้มลงไปทีบ่อน้ำนั้นจนให้มรกดก้อนนั้น ได้ยินเสียงท่านอย่างชัดเจน”

ชายหนุ่มนึกอย่างแรกให้ได้เมียที่ทั้งสวยทั้งใจดี อย่างที่สองขอให้มีย่านสวยอยู่ใกล้ ๆ กับบ่อน้ำ เพื่อว่าตนกับเมียจะได้อยู่ใกล้ ๆ คางคกนักร้องนั้น และอย่างที่สามก็ไม่ลืมขอให้หาตัวผู้ร้ายที่มาขโมยข้าวโพดของพ่อตนให้ได้ เมื่อเสร็จแล้ว คางคกก็เตือนให้ออกเดินไปยังไร่ ตอนนั้นเพิ่งบ่ายเท่านั้น ยังอีกตั้งหลายชั่วโมงกว่าจะมีด ชายหนุ่มจับคางคกนั่งไปบนบ่า

ขณะเดินไป คางคกก็ส่งเสียงร้องเพลงไปตลอดทาง เดินไป
 ชายหนุ่มก็นึกไปว่า เมื่อไหร่สิ่งที่ตนนี้อยากได้จะได้สม
 ปรารถนาเสียที ทั้งคางคกทั้งคนมายังไม่ทันถึงชายไร่ดี ก็ได้
 เห็นนกใหญ่ตัวหนึ่งบินร่อนวนไปวนมาอยู่บนหัว เป็นนกสีขา
 สะอาด ชนิดที่ชายนั้นไม่เคยเห็นมาก่อน

ทันใดนั้นนกก็ถาลงมาเอาปากทิ่มอู้งมทั้งผักข้าวโพด
 ส่วนอุ้งตีนทั้งสองเป็นตาขอกก็ถกเอาต้นข้าวโพดขึ้นมา เห็นเช่นนั้น
 ชายหนุ่มก็ยกปืนเล็งไป “อย่ายิง” คางคกร้องห้ามเสียงหลง
 แล้วก็เริ่มส่งเสียงร้องเพลง พอได้ยินเสียงเพลงของคางคก
 นกหยุดทั้งข้าวโพดทันที แล้วบินข้ามไร่มาจับลงใกล้ ๆ คางคก
 สะบัดขนเรียบร้อยแล้ว ก็นั่งฟังคางคกร้องเพลงอย่างเพลิด-
 เพลินเจริญใจ ชายหนุ่มได้แต่มองตะลึง คางคกร้องเพลงกล่อม
 ต่อไปจนกระทั่งนกหลับสนิท ชายหนุ่มเอามือลูบหัวนกพลาง
 คิดว่านกตัวนี้สวยเหลือเกิน ถึงกับอุทานออกมาว่า

“สัตว์น่ารักอย่างนี้นะหรือที่มาทำลายพืชผลของเรา
 และทำให้พ่อเราทุกข์ร้อนระทมใจ”

“ช่วยไม่ได้นี่ ข้าจะเล่าให้ฟัง” แล้วคางคกก็เล่าให้ฟังว่า
 “นกตัวนี้ที่จริงคือ หญิงสาวสวยที่ถูกแม่มดสาปให้เป็นนก
 มาทั้งข้าวโพดของพ่อท่าน”

“ทำไมแม่มดต้องทำอย่างนั้นด้วย”

“ก็เพราะแม่มดนี้มันร้ายนะซีท่าน ลูกชายมันก็ร้ายพอ ๆ
 กัน หญิงสาวนี้จึงไม่ยอมแต่งงานด้วย แม่มดโกรธจึงสาปเสีย

และข้านี้แหละเป็นผู้ที่ทำให้กตัวนี้มาที่โร่นี้เสมอ ๆ เพราะ
ข้ารู้จักท่านดี และด้วยมรกดสารพัดนี้กันแน่ แผนของข้าจน
จะสำเร็จอยู่แล้ว”

พูดแล้วคางคกก็ร้องเพลงออกมาอย่างผาสุก พอนกสาว
สวยนั่นตื่นแล้ว ทั้งชายหนุ่ม ทั้งนก ทั้งคางคกก็พากันไปยัง
บ้านชายหนุ่ม ชายหนุ่มอุ้มนกไปตลอดเวลา กลัวว่านกจะหนี
ทั้ง ๆ ที่คางคกยืนยันว่า “ถึงอย่างไรนกก็ไม่หนี เพราะเป็น
นกของท่านแล้ว”

ชายหนุ่มเอานกให้พ่อกับพี่ ๆ ดู พ่อชอบใจแต่พี่ทั้งสอง
กลับหัวเราะเยาะ แล้วก็พยายามจะตื๊งนกมาจากน้องชาย
แต่ชายหนุ่มไม่ยอมปล่อย กอดนกไว้นั่น ทันใดนั้นนกก็บิน
ปรือไป ชายหนุ่มวิ่งตามไป คางคกก็กระโดดตามไป นกบิน
ไปทางทุ่งใหญ่แล้วเลยหายวับไป ครั้นชายหนุ่มวิ่งตามมาถึง

บ่อน้ำ ก็แลเห็นบ้านสวยหลังหนึ่งตั้งอยู่ระหว่างบ่อน้ำกับ-
ท้องทุ่ง มีหญิงสาวคนหนึ่งออกมาจากบ้านนั้น หญิงสาวเหยียด
แขนออกต้อนรับชายหนุ่ม ชายหนุ่มเห็นหญิงสาวนั้นถนัด ก็
รู้ว่าเป็นหญิงสาวสวย แล้วก็รู้ได้ทันทีว่าต้องเป็นคนใจดีเมตตา
ด้วย หญิงสาวส่งชนนกลีขาวให้ชายหนุ่มดู เป็นการยืนยันว่า
นางเองคือนกตัวนั้น

คางคกเดินหยิ่งเหยียงด้วยความตึงเต้น พลาญพูดว่า
“นี่ไงท่าน สิ่งที่ท่านนี้กอยากได้สิ่งแรกสำเร็จดังที่นึกแล้ว
โง่งละ” ชายหนุ่มจึงขอแต่งงานกับหญิงสาว หญิงสาวไม่ปฏิเสธ
ชายหนุ่มจึงพาไปหาชาวนาพ่อของตน ชาวนายินดีเป็นอย่างยิ่ง
จึงยกทรัพย์สมบัติให้ลูกสุดท้องในฐานะที่จับคู่ที่มากำลายพิษ
ผลในไร่ได้ ทั้งยังยกไร่มาให้ตามสัญญาด้วย เพราะได้แต่งงาน
ก่อนเพื่อน เมื่อพ่อตายจะได้ครอบครองทำให้พื้นดินเจริญ
งอกงามต่อไป พี่ทั้งสองก็เลยต้องออกจากบ้านไปอยู่ยังเมือง
เมริดา ไม่มีใครรู้ว่าไปไร่รายที่นั่นหรืออย่างไร เพราะไม่ได้
กลับมาบ้าน มาดูแลพ่อของตนเลย พ่อก็ต้องอาศัยลูกสุดท้อง
กับลูกสะใภ้ดูแลในยามแก่ชรา เมื่อพืชผลไม่ถูกทำลาย และ
ได้มีผู้หญิงอยู่ในบ้าน ทั้งยังมีคางคกส่งเสียงร้องเพลงบรรเลง
ให้ฟังอยู่ใกล้ ๆ เช่นนี้ ทั้งชาวนา และลูกชายก็พอใจเป็นที่
สุดแล้ว

กระจงปัญญาไว

(นิทานอินโคนีเซีย)

กระจงเป็นสัตว์ขนาดเล็กตัวสูงเพียงฟุตเดียว ภาษามลายู และอินโคนีเซียเรียกว่า กันจิล แต่ว่าสติปัญญาของกระจง หรือกันจิลนี้เฉียบแหลมไม่น้อย สามารถเอาชนะสัตว์ใหญ่ ๆ ได้ ทั้งจระเข้ เสือ และแม้แต่ช้าง ดังมีเรื่องเล่ากันต่าง ๆ ตามที่มาร์กาเร็ต มูธ อาลีบาซ รวมมาเล่า เรื่องเล่าว่า

วันหนึ่งเมื่อตะวันขึ้นสูง แดดร้อนจัด สัตว์ทั้งหลายในป่า ต่างพากันแสหาที่ร่ม ๆ เพื่อหลบแดด ในขณะที่ใคร ๆ พากันหลบเข้าที่ร่มหมด กระจงหรือกันจิลตัวที่ว่าปัญญาไวนี้ก็เกิด หิวน้ำเหลือจะทน จึงตรงไปยังแม่น้ำ แต่ว่าแม่น้ำนั้นลึก กันจิล รู้ดีว่า แม่น้ำลึก ๆ อย่างนี้ อย่างไรเสียต้องมีจระเข้ เพราะฉะนั้น จึงต้องระวังตัว เมื่อมาถึงริมตลิ่ง แม้จะหิวน้ำแสนหิว กันจิล ก็ไม่พรูดพรูดลงไป ได้แต่ค่อย ๆ หย่อนขาหน้าลงไปเพียง ข้างเดียว แต่ขณะที่กำลังจะก้มหน้าลงกินน้ำอยู่นั่นเอง ก็รู้สึก

เจ็บแปล็บ มองแวบเดียวก็รู้เลยว่า หาใช่ใครอื่นไม่ จะเข้
นั้นเอง

แต่ถึงแม้จะเจ็บที่ขาอย่างสาหัสเพียงใดก็ตาม กันจิลก็
ไม่ปริปากร้องออกมา แต่กลับเหลียวไปมองดูรอบ ๆ และก็
เห็นไม้เข้าท่อนหนึ่งขนาดเล็กใหญ่เท่ากับขาของตนพอดี-
พอดี กันจิลก็เลยหยิบไม้ท่อนนั้นขึ้นมาแล้วร้องว่า

“เฮ้ย เจ้าจะเข้หน้าโง่ เจ้าคิดว่ามันเป็นขาของข้าหรือ
ไร นั่นมันใช่เมื่อไหร่ล่ะ ท่อนไม้ต่างหาก ขาของข้าอยู่นี่ นี่
ไงล่ะ”

พูดแล้วก็โยนไม้ท่อนนั้นลงไปใต้น้ำ จะเข้นั้นก็โง่จริง ๆ
ด้วย พอได้ยินเช่นนั้น ก็เลยปล่อยขา กันจิลที่ตนจับไว้ หันไป
จับไม้ท่อนนั้นแทน

พอจะเข้ปล่อยขา กันจิล กันจิลรีบชักขาขึ้นมาแล้วก็วิ่ง
ถอยจากตลิ่งไปพลางหัวเราะ หัวเราะ แล้วก็หัวเราะ จนกระทั่ง
จะเข้โกรธแค้นโกรธ แต่ไม่รู้จะจัดการอย่างไรกับกันจิลได้
ได้แต่ขบเขี้ยวเคี้ยวฟันและสาบานแก่ตัวเองว่า

“ดีละ เจ้ากันจิล วันนี้เจ้าหลอกล่อข้าได้ แต่วันหน้าข้า
จะไม่ยอมให้เจ้าทำอย่างนี้ได้อีกเป็นอันขาด ทั้งข้าจะต้องจับ
ตัวเจ้าให้ได้ด้วย”

อีกหลายวันต่อมา กันจิลก็ได้ไปที่ริมแม่น้ำนั้นอีก ด้วยว่า
กระแสน้ำเหลือเกิน แต่ก็ไม่กล้าลงไปกินในแม่น้ำนั้น เพราะ

กลัวจะเข้ แต่จะเข้อยู่ที่ไหนนะ กันจิลเหลียวมองไปรอบ ๆ มองไปทางขวา แล้วก็หันมาทางซ้าย มองแล้วมองอีกก็ไม่แลเห็นอะไร เสียงใด ๆ ก็ไม่ได้ยิน เงียบเชียบเป็นที่สุด

แต่ในทันใดนั้นเอง ตากันจิลก็เลื้อยไปเห็นอะไรดำทะกุ่ม ๆ ลอยอยู่ในน้ำไม่ไกลนัก มองดูเหมือนกิ่งไม้กิ่งใหญ่ ๆ แต่เพ่งให้ดี ๆ ก็เห็นว่าคล้ายจะเข้ด้วย กันจิลจึงรำพึงว่า

“นั่นมันอะไรนะ จะเข้หรือกิ่งไม้”

และด้วยความมีปัญญาไวของกันจิล กันจิลจึงร้องออกมาว่า

“นั่นเจ้าเป็นอะไรนะ เป็นจะเข้หรือเป็นกิ่งไม้”

สิ่งที่เห็นลอยตูปองอยู่ในน้ำก็ยังคงนิ่งเฉยอยู่ ไม่มีเสียง ไม่มีการเคลื่อนไหว กันจิลก็เลยตะเบ็งเสียงพูดให้ดังขึ้นเหมือนกับพูดกับตัวเองว่า

“เฮ้อ ดูให้แน่ก็ได้ ถ้าเป็นจะเข้มันจะต้องลอย แต่ถ้าเป็นกิ่งไม้มันต้องจมไปในน้ำ”

กันจิลเฝ้าดูอย่างตั้งอกตั้งใจอยู่ครู่หนึ่ง ก็แลเห็นสิ่งนั้นไวน้อย ๆ และถึงแม้จะไวน้อยเพียงนั้น ก็ยังแลเห็นน้ำเป็นฟองขึ้นมาปุด ๆ รอบ ๆ สิ่งนั้น พริบตาเดียวสิ่งนั้นก็จมหายลงไปในน้ำ กันจิลเห็นเช่นนั้น เลยหัวเราะเสียดายใหญ่ แล้วร้องว่า

“โธ่เอ๊ย เจ้าจะเข้ ทำไมเจ้าถึงได้โง่อย่างนี้นะ กิ่งไม้มันจมลงไปในน้ำได้เองหรือ”

ได้ยินกันจิลพูดเช่นนั้น จะเข้ก็รู้สึกอับอายขายหน้าใน

ความโศกเศร้าของตน จนถึงไม่อยากโผล่ให้ใครเห็นหน้าตน
อีกเลย

นับเป็นโอกาสดีสำหรับกันจิลที่จะกินน้ำได้สะดวก ๆ
กันจิลเดินไปตามตลิ่งห่างออกไปหน่อย แล้วก็ก้มลงกินน้ำ
อันใสเย็นเจี๊ยบนั่นจนจุใจ

เวลาล่วงไป ฤดูฝนก็ยังไม่มา พอเข้าขึ้นมาสัตว์ทั้งหลาย
ในป่าต่างก็แหงนหน้าดูฟ้า เผื่อว่าจะมีอะไรแสดงว่าฝนจะ
ตกบ้าง แต่ท้องฟ้าแต่ละวันก็ใสและแจ่มจ้าด้วยแสงแดด จน
กระทั่งต้นไม้ใบหญ้าเหี่ยวเฉากรอบเกรียมไปตาม ๆ กัน

เช้าวันหนึ่ง ซึ่งดูเหมือนจะร้อนกว่าเช้าวันอื่น ๆ ก็ปรากฏ
กันจิลเดินลัดเลาะอยู่ตามชายลำธารเพื่อหาน้ำใส ๆ กิน กันจิล
เดินห่างจากที่ที่เคยกินไป เพราะที่ตรงนั้นน้ำขุ่นไม่น่ากิน
ด้วยว่าสัตว์นานาชนิดมากินน้ำที่นั่นอยู่บ่อย ๆ ในฤดูแล้งอัน
ยาวนานนั้น น้ำริมตลิ่งก็ไม่น่ากินเพราะมีโคลนตมสีน้ำตาล
ขุ่นคลั่ก ดังนั้นกันจิลจึงโคดไปยืนอยู่บนหินก้อนใหญ่ที่โผล่
อยู่ในน้ำห่างจากฝั่งไป แล้วก็ก้มลงกินน้ำอันใสสะอาดรอบ ๆ
หินก้อนนั้น กินเสียจนเต็มอ้อม แต่พอเงยหน้าขึ้น จากน้ำเท่านั้น
ละ กันจิลก็ตกตะลึงตัวแข็งเพราะแลเห็นปากอันใหญ่กว้าง
อ้าอยู่ ปากจระเข้นั่นเอง

“อ๊ะ อาบั้งบัวยา (พี่จระเข้) เดียวก่อน ๆ ข้าไม่ได้กิน
น้ำใส ๆ อย่างนั้นมาตั้งนานแล้ว กินไปแค่นี้แล้ว ยังกระหาย
อยู่อีกเลย ให้ข้ากินให้สนใจเสียก่อนเถอะ”

“เชิญเลย” จะะเข้ตอบ “เชิญเถอะ กินให้เต็มทีตามที่เจ้าต้องการ ข้ามีเวลาถมไป คราวนี้ละเจ้าไม่มีวันพ้นเงื้อมมือข้าไปได้ละ แล้วที่จริงข้าก็ยังไม่หิวโหยอะไรนักหรอก”

กันจิลก็เลยกินน้ำต่อไปอย่างช้า ๆ สงบ ๆ ทั้ง ๆ ที่โอกาสจะเข้าไปอยู่ในปากจะระเข้แน่นอยู่ไม่ไกลนักเลย แต่แล้วกันจิลก็เงยหน้าขึ้นพูดว่า

“ถ้าพี่ชายยังไม่หิว ทำไมถึงอยากจะกินข้าเสียตอนนี้ล่ะ ทำไมไม่คอยจนกว่าจะหิวจริง ๆ เสียก่อนล่ะ”

“พูดมากไปแล้วนะ” จะะเข้ขัดขึ้น “กินน้ำก็กินไปเถอะอย่ามัวพูดมาก ที่ตรงนี้ไม่ใช่ที่ที่ข้าอยู่ตามปกติ พรุ่งนี้ข้าก็ต้องไปแล้ว ฉะนั้นถึงแม้ข้าจะยังไม่หิวจริง ๆ ข้าก็ยังมีความหวังในกระเพาะพองจะบรรจุเจ้ากันจิลตัวเล็ก ๆ แค่นี้เข้าไปได้หรอก”

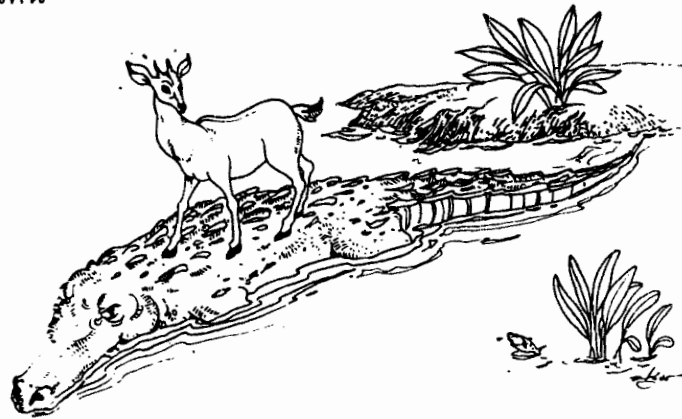
กันจิลก็เลยกินน้ำต่อไป แล้วก็จ้องมองนัยน์ตาจะะเข้พลางพูดอย่างวิงวอนว่า “อาบั้งบ้วยา ฟังข้าหน่อยเถอะ ข้าไม่รู้ว่าพี่ชายรู้หรือเปล่าว่า ข้าจะมีลูกมีเมีย ถ้าพี่ชายกินข้าไปแล้วละก็ ทั้งลูกทั้งเมียข้าคงอยู่ไม่ได้หรอก ใครจะดูแล และก็คงต้องเป็นเหยื่อสัตว์อื่น ๆ ในป่านี้ต่อไป ฉะนั้นถ้าข้าจะต้องตาย ข้าก็อยากจะยกให้พี่ชายเป็นบรรณาการพิเศษ เราทั้งสามก็จะได้ตายพร้อมกันเข้าไปในท้องของพี่ชาย ถ้าอย่างนั้นทำไมเราไม่ไปหาลูกและเมียข้ามาล่ะ”

จะะเข้ไม่ค่อยคิดอะไรหลาย ๆ ชั้น พอได้ยืนยันว่าจะได้

ก้นจิลเพิ่มมาอีก ๒ ก็ยืนตีรีบทกลงทันที แต่ทันใดนั้นก้นจิลก็ร้องว่า

“แต่อาบบัวยา ข้าว่ายน้ำไม่เป็นนี่ พี่ชายจะพาข้าข้ามน้ำไปหรือ”

“เออ เอ้ามาขึ้นหลังข้าสิ แล้วบอกนะว่าจะให้พาไปทางไหน”

ก้นจิลโดดแผล้วไปบนหลังจระเข้ แล้วบอกว่า “ล่องลงไป ตรงไปนะ แล้วขึ้นที่ไหนข้าจะบอก”

ขณะอยู่บนหลังจระเข้ ก้นจิลก็สอดสายตามองไปทุกหนทุกแห่ง เพราะโอกาสนี้เท่านั้นที่ก้นจิลจะเอาตัวรอดได้ ครั้นล่องน้ำลงไป ก้นจิลก็แลเห็นบ้านคนมีหลายหลังด้วยกัน ภูเขาบ้านเดียวที่เดียว ที่หมู่บ้านนี้มีทางลงมาสู่ท่าน้ำ คนในหมู่บ้านคงใช้ทางนี้ลงมาตีน้ำเพื่ออาบน้ำ ชักผ้า เห็นเช่นนั้น ก้นจิลก็ร้องว่า

“เฮลละ ถึงแล้ว”

ครั้นจะเข้้วยน้ำใกล้ฝั่งตรงหนทางนั้น กันจิลก็บอกว่า “นี่จะเป็นที่อยู่ของข้าละ คอยเดี๋ยวนะ ข้าจะไปพาลูกเมียข้ามา” พุดแล้วก็โดดแผล้วขึ้นฝั่งไป กันจิลวิ่งตรงไปกลางกลุ่มคนที่กำลังสร้างบ้านอยู่ คนหนึ่งแลเห็นเข้าก็วิ่งไล่ตามร้องว่า “กันจิล กันจิล จับเร็ว”

แต่กันจิลไม่ได้ตั้งใจให้คนจับจึงปล่อยให้คนไล่ตาม ตัวเองก็วิ่งชอกซอนไปตามสวนผักแล้วก็ซ่อนตัวอยู่หลังกอไผ่ แล้วก็วกวนไปตามสวนกล้วย จนมาถึงทางลงทำน้ำดังกล่าแล้วพอมมาถึงทางนั้นคนที่ไล่ตามกันจิลมา ก็แลเห็นจะเข้ที่กำลังรอกคอยกันจิลเข้า คนที่ตามมาเลยลื้มไปหมดว่าพวกตนวิ่งไล่ตามอะไรมา กลับหันไปร้องบอกกันว่า “จะเข้ จะเข้ ฆ่ามันเสีย”

จะเข้เป็นสัตว์ร้ายที่ชอบมาไล่จับสัตว์เล็ก ๆ หรือแม้แต่เด็ก ๆ กิน ดังนั้นในพริบตาเดียว คนทั้งหมู่บ้านก็ได้ไปเอาขวาน หอก และพร้ามาต่อสู้กับจะเข้ แต่ละคนทิ่มแทงฟาดฟันจะเข้อย่างไม่ปราณี จนไม่ช้าจะเข้ก็ตาย

กันจิลหลบซ่อนตัวอยู่ในพงหญ้าคา ก็ได้เฝ้าดูจนจะเข้ตาย แล้วก็เลยถอนใจใหญ่อย่างโล่งอก พลังเดินออกจากที่นั่นไป

หนูจำแลง (นิทานอินเดีย)

ความจริงหนูเป็นสัตว์ที่หาคนยกย่องสรรเสริญยาก แต่กระนั้นนักเล่านิทานก็ยังพยายามหาทางเล่าเรื่องหนูไว้ให้ฟังกันเล่น เรื่องของหนูเรื่องนี้ คล้ายกับเรื่องตำนานผีนที่เล่าไปแล้ว แต่รายละเอียดผิดกัน ดังที่ลูเซีย เทอร์นบูลเล่าไว้ในเทพนิยายอินเดียต่อไปนี้

ครั้งหนึ่ง ยังมีหนูตัวหนึ่งซึ่งซี้ซลาดกลัวแมวยิ่งกว่าหนูใด ๆ ในโลกนี้ จนชั้นเห็นเงาอะไรแวบวาบมาเป็นต้องคิดว่า เป็นแมวไปเสียหมด หนูซี้ซลาดตัวนี้เลยไม่กล้าโผล่ออกไปนอกกรูที่อยู่ของตน จนไม่ช้าไม่นานหนูตัวนี้ก็ผอมผิดผุดตา เพราะหาอะไรกินไม่ได้ด้วย เป็นทุกข์เป็นร้อนด้วย ฉะนั้นวันหนึ่งเมื่อสหายของหนูตัวนี้มาเยี่ยม มาแลเห็นเข้าเช่นนั้น จึงอดตกใจไม่ได้ ร้องออกมาว่า

“นี่เป็นอะไรไปนะถึงได้ผ่ายผอมอย่างนี้ และเมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวอย่างนี้ หนูฉลาด ๆ ทุกตัวจะต้องมีอาหารกินอุดมสมบูรณ์ ข้ายังจะมีเหลือเก็บไว้กินตอนหน้าหนาวเสียอีกด้วย”

“ก็รู้ละเรื่องที่ว่านั่นนะ” หนูซี้ซลาดตอบ “และเราก็คงจะออกไปหาอาหารกินอย่างนั้นบ้างแน่นอน ถ้าหากไม่มีแมวมารบกวน นี่เพียงแต่จะยื่นหนวดออกไปข้างนอก เจ้าแมว

แสนร้ายนั้นก็เตรียมจะตะครุบเราเสียแล้ว และถ้าอย่างนั้นถึงจะมีข้าวกินก็ถึง ๆ มันจะเกิดประโยชน์อะไร”

“โฮเฮียเพื่อน” สหายหนูทำเสียงเวทนาเพื่อนผู้แสนขลาดของตน “เราก็เป็นหนูอย่างเพื่อนนะแหละ แต่ก็ยังอยู่รอดมาได้จนแก่ป่านี้นี้ ไม่เห็นมีแมวตัวไหนมาจับเราได้เลย และเท่าที่เรารู้นะ อย่างว่าแต่เราเลยที่เอาตัวรอดอยู่ได้ แม้หนูอื่น ๆ ก็ไม่เห็นมีตัวไหนถูกแมวตะครุบได้ พลเมืองหนูพวกของเรามีแต่เพิ่มมากขึ้น ๆ ทุกวัน เถอะนะ ลองทำกล้าเสี่ยงภัยออกไปหาอะไรข้างนอกกินกัน พอได้กินอะไรในไร่ข้าวโพดละก็รับรองได้เลยว่าเพื่อนจะเพลินจนลืมแมวไปที่เดียวละ”

“แต่แมวมันไม่มีลิ้มเรานี้นะ” หนูชี้ขลาดแย้ง “มันเป็นเคราะห์กรรมของเราเองที่เกิดมาเป็นหนู หากเป็นหนูอยู่ตราบใด ไม่ช้าก็เร็ว เจ้าแมวมันก็คงจะตะครุบเราจนได้ตราบนั้น ซาตาของเรามันเป็นอย่างนี้ จะหนีพ้นไปได้อย่างไร”

“ถ้าฉันก็ต้องเป็นแมวสิ” สหายหนูชี้ขลาดพูดอย่างใช้ความคิด “แมวกงไม่กินแมวด้วยกันหรอก”

“เออ จริงสินะ” หนูชี้ขลาดเห็นด้วย “แต่ว่าหนูจะกลายเป็นแมวได้อย่างไรน่าสงสัย”

“ที่จริงก็ออกจะยากอยู่” สหายตอบ “เห็นจะมีก็แต่คาถาอาคมของพวกพ่อมดหมอผีเท่านั้นที่จะทำให้หนูจำแลงร่างกลายเป็นแมวไปได้ พ่อมดอย่างที่ว่านี้ ก็พอมืออยู่บ้างทางแถบที่เราอยู่ ลองไปปรึกษาเขาดูซิเผื่อจะได้ผล”

“แต่เราจะไปให้ถึงพอมदनนั้นได้อย่างไรโดยไม่ถูกแมวตะครุบตัวเอาไว้เสียก่อน” พุดแล้วหนดของหนูชี้ตลาดนั้นก็ชักจะสั่นด้วยความครั่นคร้ามฤทธิ์ของแมว

“เรื่องนั้นเพื่อนต้องช่วยตัวเองแล้วละ” พุดแล้ว สหายของหนูชี้ตลาดก็ขยับตัวลุกขึ้นด้วยความเบือหน่ายสหายผู้ชี้ตลาดของตน

“เดี๋ยว เดี๋ยว อย่าเพิ่งไป” หนูชี้ตลาดร้องห้ามขึ้น “พอมदनนั้นอยู่ที่ไหน”

“อยู่ในถ้ำลึกเข้าไปในป่า แต่ว่าเพื่อนอย่านึกว่า พอมदनนี้จะช่วยให้เพื่อนจำแลงร่างได้ฟรี ๆ นะ เพื่อนต้องมีค่าป่วยการให้แก่ แกถึงจะทำให้”

“เอ้อเฮอ เรียกร้องกันอย่างนั้นเที่ยวหรือ แล้วจะไปมีอะไรให้เขาละ ขณะนี้มีข้าวที่เก็บไว้แต่ปีที่แล้วเหลืออยู่เพียงอัฐมือเดียวเท่านั้น” หนูชี้ตลาดพูดอย่างเศร้าสร้อยในโชคชะตาของตน

“มีเท่าไรก็ให้เขาเท่านั้นก่อน แล้วก็บอกเขาว่า ถ้ากลายเป็นแมวได้แล้วเมื่อไรจะเอามาใช้ให้ เราต้องไปก่อนละ” พุดจบสหายนั้นรีบจากไป หนูชี้ตลาดก็พยายามทำตามคำแนะนำนั้นทุกประการ รอนจนกระทั่งมืดสนิทไม่ผิดเข้าถ้า แล้วหนูก็ค่อย ๆ ออกจากรู ลัดเลาะไปตามพุ่มไม้ใบหญ้า จนเข้าไปถึงถ้ำในป่าลึก ซึ่งเป็นที่อยู่ของพอมदन มีเสียงพึมพำดังมาจากในนั้น

“เห็นจะเป็นเสียงฟ่อมดท่องบ่นมนตร์แน่ ๆ ทีเดียว” หนู
ซัดคิดพลางทำเสียงจืดจืดตรงประตูถ้า แล้วก็เสียงดัง
มาว่า

“นั่นใครนะ” เสียงนั้นแสดงว่าไม่พอใจอย่างยิ่งที่มีใคร
มาขัดขวางงานของตนกลางคัน

“ข้าพเจ้าเอง หนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง”

“เข้ามาได้ แต่ระวังอย่าทำเสียงเอะอะไปนะ เรากำลัง
ทำพิธีอยู่” พูดแล้วก็ท่องบ่นมนตร์ต่อไป ฟังเสียงคล้ายลูกข้าง
บัน หนูรออยู่นานจนคิดว่าฟ่อมดลืมตนเสียแล้ว จึงทำเสียง
เตือนขึ้น

“เฮ้ กวนจริง เจ้านี้” ฟ่อมดตวาดออกมา “เจ้าเป็นใคร
กัน ถึงได้บังอาจมาทวงเราจนพิธีเสียหมด เอ้า บอกมาเร็วว่า
เจ้ามาหาเราทำไม”

“มาขอคำแนะนำจากท่าน” หนูตอบอย่างนอบน้อม

“เรื่องอะไรกัน”

“เรื่องว่าข้าพเจ้าอยากจะทำร่างเป็นแมว” หนูไม่ทัน
ได้พูดอะไรต่อไป เพราะเสียงหัวเราะของฟ่อมดดังกลบหมด

“ฮ่า ฮ่า ฮ่า ดีมาก เจ้าหนูอยากจะเป็นแมว เรานึกว่า
หนูจะเกลียดแมวเสียอีก” ฟ่อมดพูด “นี่เจ้าอยากเป็นแมว คง
เป็นเพราะอยากกินเนื้อสัตว์ละซี เป็นแมวจะได้ขย้ำหนูกิน
ให้มากเท่าไรก็ได้ตามสบาย ไซ้ไหมละ”

“ไม่ใช่อย่างนั้นสักนิด” หนูซึกจะเคื่อง “ที่ข้าพเจ้าอยาก
จะจำแลงร่างเป็นแมวกีเพื่อให้มีชีวิตยืนยาวต่อไปได้เท่านั้น
หากเป็นหนูอยู่อย่างนี้จะอยู่ไปได้สักกี่วัน”

“ทำไม”

“ก็แมวจะมาจับข้าพเจ้าไปกินนะซี”

“เฮ้อ ถ้าอย่างนั้นมานี่” พ่อมดเรียกหนูให้เข้าไปใกล้
แล้วก็หยิบไม้เรียวเล็ก ๆ มาถือไว้ หนูเห็นเช่นนั้นก็อดตกใจ
ไม่ได้ จนพ่อมดต้องอธิบายว่าไม้เรียวนั้นใช้สำหรับจำแลง
ร่างให้หนูกลายเป็นแมว จึงได้คลายกลัวลงไป

“ขณะที่เราทำพิธีให้เจ้าจำแลงร่าง เจ้าต้องปฏิบัติตัวให้
ดีที่สุดเถียวนะ ต้องหัดขู่ฟ่อ ๆ คำรามอยู่ในคอกอย่างแมวด้วย
เสียงจืด ๆ อย่างเจ้าทำนั้นนะใช้ไม่ได้” พ่อมดพูด

“อ้าว เวลาท่านร่ายมนตร์ให้ข้าพเจ้ากลายเป็นแมว
นั้น เสียงข้าพเจ้าไม่กลายเป็นด้วยหรือ”

“กลายเป็นก็ได้ แต่คำปวยการต้องเพิ่มขึ้น” พ่อมดตอบ
“ไม้เรียวของเราเป็นไม้เรียววิเศษ เพราะฉะนั้นจะใช้ฟรี ๆ
ไม่ได้หรอก”

“ถ้าอย่างนั้น คำทำให้หนูกลายเป็นแมวถูกแพงแค่ไหน”
หนูค่อย ๆ ถาม ใจนึกถึงข้าวถังมือเดียวที่ตนมีอยู่

“ก็ไม่สู้แพงนักหรอก มาดูราคาที่นี่ซี” พ่อมดเรียกหนู
มาอ่านราคาที่บันทึกไว้ว่า “หนูกลายเป็นแมว ๑๔ แอนนา
(สมัยก่อนรูปีหนึ่งมี ๑๖ แอนนา) ถ้าต้องการให้เป็นแมวดำ

หนวดยาว เล็บคมละก็ รูปหนึ่ง ต่อไปก็เป็นราคาแมวกลาย
เป็นหมา”

“รี เจ้าอยากจะกลายเป็นหมา” พอมดถาม

“อ๊ ข้าพเจ้าไม่ค่อยชอบหมาหรอก อย่างอื่นดีกว่า”

“ถ้าอย่างนั้นอยากเป็นอะไรล่ะ จะเป็นลิงหรือจะเป็น
เด็ก หรือจะเป็นลาก็ได้ เป็นลาเนี่ยราคาถูก”

“ท่านมีอะไรอีกล่ะ”

“โอ๊ย เยอะแยะ หมาในก็ได้ เสือก็ได้ จะเอาเสืออะไรล่ะ”

“เออ เป็นเสือก็ดีนะท่าน ข้าพเจ้าอยากเป็นเสือโคร่ง
แล้วพนักก็ต้องให้แหลมคมเทียวนะ มีลายมาก ๆ ด้วย”

“เรื่องลายกับเรื่องพนักราคาออกจะแพงสักหน่อย การ
จะจำแลงเป็นเสือก็เป็นเรื่องแพงมาก แต่คุ้มไม่ใช่หรือ ค้ำราม
ที่หนึ่งก็หาอาหารได้ไม่ใช่เล่น” พอมดพูด “เจ้าจะมีเสียให้เรา
ได้เท่าไรล่ะ”

“โธ่ ข้าพเจ้ามีข้าวอยู่นิดเดียวตอนนี้ ไว้ให้กลายเป็นเสือ
เสียก่อนเถอะ ข้าพเจ้าคงจะหาอะไรมาเสียค่าป่วยการแก่
ท่านก็ได้”

“ถ้าอย่างนั้นก็ออกจะเสี่ยงอยู่หน่อยซี ที่จะทำหนูให้กลายเป็น
เสือ แล้วยังติดค่าป่วยการไว้จ่ายภายหลังอีก”

“แต่ก็ยุติธรรมดีแล้วไม่ใช่หรือท่าน” หนูพูดพลางแอบ
คิดในใจว่า “รอให้เรากลายเป็นเสือไปเสียก่อนเถอะ แล้วค่อย

“รู้ว่าเสียให้หรือไม่ แม้แต่อีตาพอมดนี้จะต้องกลัวเราเสียอีกนะนา”

ในที่สุดพอมดก็ตกลงหยิบไม้เรียวมาเสกเป่าแล้ววางบนหัวหนู และพอมดเปล่งเสียงออกมาว่า

“โอม หนูจงเป็นเสือ” เพียงเท่านั้น มนตร์อันศักดิ์สิทธิ์ของพอมดก็ทำให้เจ้าของมนตร์อดตัวสั่นไม่ได้ เมื่อเห็นหนูตัวกะจ้อยร่อยหายไปกลายเป็นเสือโคร่งตัวใหญ่มายืนจ้องก้ำอยู่ต่อหน้าตนแทนที่ลายเสือพาดบนขนสีนวล ดำเป็นมันไม่ผิดกับไม้มะเกลือ เมื่อเสือที่จำแลงร่างจากหนูอ้าปากคำรามเห็นพินคมขาว ดูน่ากลัวไม่ใช่เล่น

พอมดถึงกับเผ่นขึ้นไปยืนอยู่บนต้นไม้ ก้มกำไม้เรียววิเศษไว้แน่น พลังร้องบอกเสือว่า

“เฮ้อ ออกไปได้แล้ว ไม่เช่นนั้นเราจะกลายร่างเจ้าให้เป็นอย่างเดิม”

เสือก็จำต้องออกจากถ้ำไป คราวนี้เป็นโอกาสดีของเสือ จะได้ลองฤทธิ์อำนาจตามมนตร์ของพ่อมด เสือไปทางไหน ผู้คนก็แตกตื่นกันอลหม่าน เปิดโอกาสให้เสือหาอาหารดี ๆ กินตามชอบใจ ถึงแม้ร่างจะกลายเป็นเสือไปแล้ว แต่ในใจจริงของเสือนั้น มนตร์พ่อมดหาทำให้กลายจากใจอันแสนขลาดของหนูไปได้ไม่ ฉะนั้นวันหนึ่งเมื่อเสื้อมาได้ยินคนตัดฟืนสองคนคุยกัน เสือจึงอดโกรธพ่อมดไม่ได้ คนทั้งสองคุยกันว่า

“นี่เพื่อนรู้ไหมว่า เจ้าเสือโคร่งตัวนี้นะ กำพืดมันเป็นอย่างไร” คนหนึ่งพูด

“ไม่รู้หรอก” อีกคนหนึ่งตอบ

“มันเป็นหนูมาก่อน แล้วมันไปให้พ่อมดจำแลงร่างให้กลายเป็นเสือ นี่ถ้าเจ้าเสือตัวนี้ไปเจออะแมว เป็นวังแน่นอนลงรูปไปแน่ ๆ ที่เดียว” พูดแล้วก็หัวเราะอย่างนี้กั้น

“ถ้าฉันเพื่อนลองทำเสียงแมวเข้าซี จะได้ดูว่าเสือจะวิ่งเปิดไปทางไหน” อีกคนหนึ่งพูดแล้วก็หัวเราะกันครั้นแครง

“เป็นอันความลับแตก เห็นจะเป็นเพราะพ่อมดนั้นที่เดียว มากุ่ยไอ้อวดจนใครรู้หมด” เสือคิดพลางแค้นพ่อมดพลาง “คนอะไรซี้โกง ไซ้ไม่ได้เลย เอาเรื่องมาเที่ยวบอกคนอื่น ๆ หมดไม่ได้ ไม่ได้ ต้องไปจัดการเสียเดี๋ยวนี้ ตะบปบเสียทีเดียวก็สิ้นฤทธิ์”

คิดดังนั้นแล้ว เสือก็รีบไปหาพอมดยังถ้าที่อยู่ พอไปถึง
ก็ทำเสียงขู่คำราม และก็มีเสียงพอมดทวาดอกมาว่า

“เรากำลังยุ่ง พบกับใครไม่ได้”

“อ๊ะ เราต้องพบท่านให้ได้” เสือคำรามตอบ

“เรื่องอะไร” พอมดถาม

“เรื่องชำระค่าป่วยการของท่านไงล่ะ”

“มีมาชำระได้แล้ว หรือ” พอมดถาม

“ชำระได้เต็มตามจำนวนทีเดียว”

“ถ้าอย่างนั้น ก็เข้ามาได้” พอมดอนุญาต พร้อมกันนั้น
ก็หยิบไม้เรียววิเศษมาถือไว้

เสือนำสามขุมเข้ามาใกล้ จ้องดูพอมดน้อยนิดาวาว พลัง
คำรามว่า “เราจะมากินท่าน นี่ละค่าป่วยการที่เราจะนำมา
ชำระท่านละ”

“เห็นจะเหนียวสักหน่อยนะ” พอมดพูดพลางกำไม้เรียว
ไว้แน่น “รู้แล้วละ แต่ถึงอย่างไรก็ต้องทำอะไรสักอย่าง เพื่อชำระ
บัญชีกัน” เสือพูด

“ก็ได้” พอมดพูดพลางโบกไม้เรียววิเศษแล้วก็ร้าย-
มนตร์ว่า

“โฮม เสือจงกลายเป็นหนู”

พอขาดเสียง เสือก็หายไป กลายเป็นหนูตัวน้อยนิดวิ่งจู่
หนีออกจากถ้ำไป

นกกระจอกเจ้าปัญญา (นิทานคองโกแอฟริกา)

อินโดนีเซียยกย่องกันจิลหรือกระจว่าเก่ง เจ้าปัญญาสามารถเอาชนะสัตว์ใหญ่ ๆ เช่น ช้างและเสือได้ แต่ชาวแอฟริกายกย่องนกกระจอกว่าเจ้าปัญญาเอาชนะช้างกับจระเข้ได้ ดังที่แคธลิน อาร์น็อต เล่าไว้ในเทพนิยายแอฟริกา ดังนี้

ครั้งหนึ่งยังมีนกกระจอกตัวหนึ่งทำรังอยู่บนต้นมะขามที่มีใบดกเป็นพุ่มหนา เข้าวันหนึ่งขณะที่นางนกตัวนี้กำลังนั่งกกไข่อยู่ในรัง ป่าทั้งป่าช่างเจียบ เจียบเสียงนางนกแทบจะผล็อยหลับไป ขณะที่นางนกกำลังสัปหงกอยู่นั้น ก็ต้องสะดุ้งตกใจตื่น เพราะมีเสียงผีแผ่ย่าโยไม้มดังสวบสวบ สวบสวบตรงมาทางมะขามต้นนั้น ยังไม่ทันที่นางนกจะขยับตัวนั่งกกไข่ให้ทะมัดทะแมงขึ้น นางนกก็รู้สึกว่ต้นมะขามไหว รังของตนสั่น และไข่ในรังกระทบกันดังกริก กริก

“เจ้าช่างนี่เอง” นางนกแผดเสียงทวาดแหวออกมาด้วยความโมโหเท่าที่กำลังของตนจะทำได้ “หนอยแน่ะ มารังแกกันอีกแล้วนะ เมื่อสามวันก่อนนี้ก็ทำเป็นวิ่งมาชนต้นมะขามนี้จนไข่ของข้ากระทบกัน แล้วอย่างนี้ไข่ของข้าจะฟักเป็นตัวได้อย่างไรหา เจ้าช่าง”

ช้างฟังแล้วก็หัวเราะ เองวางลงแล้วพูดว่า

“โธ่ ยังไม่ได้แตะต้องต้นมะขามของเจ้าสักหน่อย มันไหวนิคเดียวเท่านั้น เชื่อเถอะไม่มีใครเขามาคอยสังเกตหรอกนอกจากเจ้า”

“ข้าเบื่อความเกะกะของเจ้าเต็มทีแล้ว” นางนกน้อยพูด “ถ้าพรุ่งนี้เจ้าขึ้นเดินหรือวิ่งมาชนต้นมะขามของข้าอีกละก็ ฮี ข้าเป็นเอาเถวล์ยเหี้ยว ๆ มัดเจ้าไว้เสียเลย ไม่ให้เจ้าขยับเขยื้อนไปพ้นจากที่นี่ได้ทีเดียวละ”

ตอนนี้ข้างยี่งหัวเราะดังยิ่งกว่าเก่า ร้องลั่นว่า “มัดข้า เจ้า นะหรือจะมามัดข้า โอ้ย ข้าจริง ไม่เคยได้ยินอะไรเช่นเท่านั้นเลย”

พูดแล้วก็เดินออกจากที่นั่นตรงเข้าไปในป่า เดินพลางแกว่งงวงระต้นไม้ในป่าเรื่อยไปพลางอย่างอารมณ์ดี

นางนกน้อยก็กลับไปนั่งกกไข่ต่อไปใหม่ ทุกแห่งในป่ากลับเจียบสงบอย่างเดิมอีก แต่ว่าตะวันชักสูงขึ้น ๆ อากาศก็ร้อนอบอ้าวขึ้น จนนางนกรู้สึกคอแห้งกระหายน้ำ คิดว่าต้องหาน้ำดื่มให้ได้ ไม่เช่นนั้นเห็นจะเป็นลมแน่ ๆ ดังนั้นจึงผละจากไข่บินตรงไปยังตลิ่งริมแม่น้ำที่มีกอหญ้าเล็ก ๆ อยู่ชิดน้ำพอดี ตามธรรมดานางนกจะโผล่มายังกอหญ้านั้น แล้วก็ก้มลงจิบน้ำในแม่น้ำได้โดยสะดวก แต่วันนี้นางนกกระจอกทำเช่นนั้นไม่ได้เสียแล้ว เพราะเกิดมีจระเข้ตัวใหญ่มานอนฝั่งแดงอยู่ตรงนั้นพอดี นางนกเห็นเช่นนั้นก็แผดเสียงออกมาอย่างเคื่องขุ่นว่า

“แหม เจ้าจระเข้ นี่เป็นหนที่สามแล้วนะในอาทิตย์นี้ที่เจ้ามานอนขวางทางทำให้ข้ากินน้ำไม่ได้ เจ้าจะให้หนกระจอกตัวนิด ๆ อย่างข้าไปก้มกินน้ำจากกลางแม่น้ำลือกอย่างนั้นรึ ถ้าไม่มีที่ให้ข้าเหยียบ ข้าจะก้มกินน้ำได้อย่างไร เจ้าเคยคิดบ้างไหมเจ้าจระเข้”

จระเข้อ้าปากอันแสนจะกว้างออก ส่งเสียงหัวเราะเยาะนางนก พลองพูดว่า

“แม่น้ำนี้มันเป็นของข้าเท่า ๆ กับเป็นของเจ้า แล้วมันเรื่องอะไรที่ข้าจะหลีกทางให้เจ้า”

“ข้าเบื่อความเห็นแก่ตัวของเจ้าเสียจริง” นางนกพูด “ระวังตัวให้ดีเถอะ ถ้าข้ามาพรังนี้ยังเห็นเจ้ามานอนตรงที่ที่ข้าเคยกินน้ำแล้วละก็ ข้าจะมัดเจ้าด้วยเถาวัลย์อันเหนียวแสนเหนียวนี้ให้ติดไม่หลุด ไปพ้นจากที่นี่ไม่ได้ทีเดียว”

จระเข้หัวเราะดังก้องท้องแม่น้ำ ทวนคำนางนกว่า “มัดข้า เจ้านะรีจะมัดข้า เออแ่นะ ข้าช่างอยากเห็นเจ้านกกกระจอยร่อยอย่างเจ้ามามัดข้าเสียจริง ไร้ ตัวเจ้านะโตไม่เท่าพินของข้าเพียงซี่เดียว”

เมื่อนางนกเห็นจระเข้ไม่ทำท่าว่าจะขยับเขยื้อน นางนกน้อยก็จำต้องบินไปหาที่เหมาะ ๆ ดื่มน้ำต่อไป และก็ไปได้ที่ตรงรอยแยกริมตลิ่ง พอดื่มน้ำชุ่ม ๆ ตรงนั้นได้บ้าง ได้ดื่มน้ำจนเป็นที่พอใจแล้ว นางนกก็รีบบินกลับไปยังรังของตน ไปนั่งกกไข่ต่อไปใหม่ตลอดวันนั้นทั้งวัน

เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น นางนกก็ได้ยินเสียงข้างเดินย่ำไปมา
ดังสวบสาบตรงมายังต้นมะขามของคนอื่น และคราวนี้ข้าง
เอาหัวพุ่งชนต้นมะขาม จนรังนกสั่นสะเทือน แล้วข้างก็แหงน
หน้าขึ้นดูนางนก พลังหัวเราะะ นางนกจึงก้มลงมา พูดว่า

“ข้าเตือนเจ้าแล้วนะ ว่าถ้าเจ้าทำอย่างนี้อีก ข้าจะมัด
เจ้าเสีย”

“ก็เชิญซี” ข้างพูด “ข้ายังไม่เคยพบเคยเห็นนกกระจอก
จะเก่งกว่าแข็งแรงกว่าข้างไปได้ ข้าถึงได้มาอีกไกลละ ตั้งใจ
จะมาดูว่าเจ้าจะผูกข้ามัดข้าได้อย่างไร”

“คอยเดี๋ยวนะ” นางนกพูดแล้วก็บินปรี๊ดจากต้นมะขาม
ไปยังต้นไม้ใหญ่อีกต้นหนึ่งใกล้ ๆ กันนั้น ซึ่งมีเถาวัลย์ขึ้นอยู่
หนาแน่น นางนกเอาปากคาบเถาวัลย์เส้นยาวบินกลับมาที่
ข้าง แล้วก็เอาปลายเถาวัลย์วนรอบคอข้างผูกเป็นปมอย่าง
แน่นหนา

“เดี๋ยวข้าต้องไปที่ริมตลิ่ง ไปกินน้ำให้เต็มอ้อมเสียก่อน จะได้มีเรี่ยวแรง พอข้าเรียกเจ้าละก็ เจ้าต้องลงมือดึงเทียวนะ เจ้าข้าง แล้วทีนี้ละ เจ้าจะได้เห็นด้วยตัวของเจ้าเองละ ว่าเจ้าจะดึงตัวเจ้าไปให้พ้นจากที่ตรงนี้ได้หรือไม่”

ข้างฟังแล้วอดหัวเราะไม่ได้ หัวร่อร่าออกมาตามประสา ข้างอารมณ์ดี แล้วก็ยอมยื่นหนึ่ง ๆ อยู่ตรงนั้นตามที่นกกระจอกสั่ง

ฝ่ายนกกระจอกก็เอาปากคาบปลายเถาวัลย์อีกข้างหนึ่ง บินตรงไปยังริมตลิ่ง และก็ได้เห็นจระเข้นอนอยู่ตรงที่เดียวกับที่นางนกแลเห็นเมื่อวานนี้ มองดูไกล ๆ เหมือนว่าจระเข้กำลังนอนหลับ แต่เมื่อนางนกบินเข้าไปใกล้ ๆ จระเข้ก็ลืมตาขึ้นข้างหนึ่ง พูดอย่างขี้เกียจ ๆ ว่า

“อย่างนะ อย่างมาบอกให้ข้าขยับเขยื้อน ข้าไม่ไปหรอก เจ้าไปกินน้ำโคลนอย่างเมื่อวานนี้อีกก็แล้วกัน”

“ก็ดีนี่” นางนกพูด “นี่ข้าเตือนเจ้าแล้วนะ ทีนี้ละข้าจะมัดเจ้าไว้ จนเจ้าไม่มีปัญญาลงไปในน้ำให้เย็นสบายได้ละ”

“เชิญ” จระเข้พูดพลางหัวเราะ “ข้าไม่เชื่อเลยว่าเจ้าจะเก่งถึงกับทำให้ข้าไปไหนไม่ได้แม้สักจิตใจเดียว”

เมื่อเห็นที่นางนกพูดไม่สำคัญอะไร จระเข้ก็เลยยอมให้นางนกเอาปลายเถาวัลย์มาพันรอบตัว และผูกเป็นปมไว้แน่น แล้วนางนกก็พูดว่า

“ทีนี้ฟังนะ เดี่ยวข้าจะแสดงให้เจ้าดูว่า ข้านะแข็งแรง
แค่ไหน คอยเดี๋ยวเถอะนะ ให้ข้าบินกลับไปทีในป่า และดิง-
ปลายเถาว์ลย์อีกข้างหนึ่งไว้ แล้วข้าจะตะโกนบอกให้เจ้าดิง
ไต่ยืนเสียงข้าเมื่อไรละก็ พยายามดิงตัวเจ้าไปให้พ้นจากข้า
เถียวนะ”

พูดแล้วก็บินไปยังที่ที่เป็นตรงกลางเถาว์ลย์เส้นนั้นและ
ตะเบ็งจนสุดเสียงว่า “ดิง”

ทั้งข้างทั้งจระเข้ต่างก็ได้ยินเสียงนกกระจอกบอกให้
ดิงจึงดิงพร้อมกันอย่างเต็มกำลัง ข้างดิงไปข้างหน้า จระเข้
ดิงไปข้างหลัง ต่างฝ่ายต่างพยายามจะดิงให้ตัวเองไปพ้นจาก
ที่ที่ตนอยู่ในขณะนั้น แต่ทำอย่างไรก็ไปไม่ได้ เพราะทั้งข้าง
ทั้งจระเข้ต่างก็มีเรี่ยวแรงเสมอกัน

“ดิงซิ อะไรร่อนแออย่างนั้นล่ะเจ้าข้าง” นกกระจอก
ตะโกนบอก “ดิง เอ้าดิง”

“ก็ดิงอยู่นี่ไง” ข้างตอบพ่นลมหายใจออกมาด้วยความ
เหนื่อย “ข้าไม่เคยคิดเลยว่า เจ้าจะแข็งแรงอย่างนี้”

“ข้าก็ดิงอย่างเต็มที่แล้วนา” เสียงจระเข้ตะโกนออกมา
บ้าง ขณะที่ตีนของมันลื่นไถลไปมาอยู่ตรงตลิ่งที่เป็นโคลน
นั้น “เจ้ามีมนตร์คาถาอะไรนะนางนกกระจอก ถึงได้ดิงได้เก่ง
อย่างนั้น”

ตลอดเข้าวันนั้นทั้งข้างทั้งจระเข้ต่างก็เล่นชกคะเยอกัน
ต่างดิงกันไปดิงกันมาอยู่อย่างนั้น ดิงไป ก็เหนื่อยอ่อนไปถึง

กับหอบจนต้องหายใจทางปาก ต่างก็เก่งเสมอกัน ไม่มีใครดึง
ใครให้พ้นจากที่นั่นได้

ทีนี้ละ ถึงคราวที่นางนกระจอกจะหัวเราะบ้างละ ขณะที่
นางนกะโกนขึ้นว่า

“ดิงชิ ดิง ดิงให้แรง ๆ หน่อย” แล้วก็คอยฟังเสียงคำราม
เสียงหอบของสัตว์ทั้งสอง ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงจระเข้ร้อง
บอกว่า

“ไม่ไหวแล้ว ข้าดึงต่อไปไม่ไหวแล้วนางนก เจ้าแข็งแรง
เก่งกว่าข้ามากนี่ ถ้าข้าจะรับปากว่า ข้าจะไม่มาเกะกะตรง
ที่ที่เจ้ากินน้ำอีก เจ้าจะมาแก้มัดข้าไหม”

เกือบจะขณะเดียวกันนั่นเอง ช้างก็ร้องออกมาบ้างว่า

“ข้าเหนื่อยจัง นางนก เจ้าชนะแล้ว มาแก้เชือกที่มัดคอ
ข้าออกเถอะ แล้วข้าจะสัญญาว่าจะไม่มาทำเกะกะเอาหัวชน
ต้นมะขามของเจ้าอีก”

“ตกลง” นางนกร้องเสียงดังลั่น ดังพอที่สัตว์ทั้งสองจะได้ยิน “ถ้าอย่างนั้นหยุดตั้งเดี๋ยวนี้เถอะ เดี่ยวข้าจะไปแก้มัดเจ้า”

พูดแล้วก็รีบบินปรี๊ดไปที่ริมตลิ่ง แก้มัดจะระเข้ จระเข้พูดออกมาก่อนจะเลื่อนตัวลงไปในน้ำว่า

“ข้าคงไม่กล้าหัวเราะเยาะเจ้าอีกแล้วนางนกกระจอก เจ้าเป็นนกที่แข็งแรงที่สุดในป่านี้”

ต่อจากนั้นนางนกกระจอกก็บินไปแก้มัดให้ช้าง ช้างพูดว่า

“ข้าออกจะเสียใจที่ไปหัวเราะเยาะเจ้า ข้าไม่เคยคิดเลยว่าเจ้าจะแข็งแรงอย่างนี้ นางนกกระจอก”

พูดแล้ว ช้างก็เดินหายเข้าไปในป่า นางนกก็บินกลับไปที่กกไข่ ตอนนั้นไข่ยังอ่อนอยู่ เพราะอากาศตอนกลางวันร้อนเหลือเกิน อีกไม่กี่วันต่อมา ลูกนกกระจอกน้อย ๆ สี่ตัวก็โผล่ออกมาจากไข่ แล้วก็เติบโตขึ้นมาอย่างเป็นสุขและปลอดภัย เพราะทั้งช้างทั้งจระเข้ต่างก็รักษาสัญญา ไม่ยอมกลับมารังแกนกกระจอกอีกเลย

ลากตัณญู

(นิทานอาหรับ)

ที่จริงนอกจากในนิทานอีสปแล้ว ลาไม่ค่อยมีเรื่องเล่าปรากฏที่ไหน จะมีก็แต่ในนิทานอินเดีย อันเป็นเรื่องคนถูกสาปให้กลายเป็นลา ไม่ใช่ลาจริง ๆ อย่างลาในเรื่องนี้ ซึ่งจะเล่าตามที่กล่าวไว้ ในทพนิยายจากบาร์บารีโคสต์ของปีเตอร์ ลุม อันเป็นเรื่องของพวกอาหรับ อาหรับเป็นเจ้าของขุมนิทานที่แพร่หลายไปทั่ว บางเรื่องที่คนอินเดียเล่ากับคนอาหรับเล่าจึงคล้ายคลึงกัน เรื่องที่เรียกนิทานอาหรับ ถ้าจะเรียกนิทานอินเดีย ก็คงไม่ผิดแปลกไปมากนัก เพราะเรื่องทำนองเดียวกันกับของอาหรับมีมากในนิทานอินเดีย

เรื่องนี้เล่าถึง ชายหนุ่มผู้หนึ่งชื่อมันซูร์ เป็นคนที่มีถิ่นฐานในมอรอคโคเหนือ จะเป็นด้วยมันซูร์ไม่มีญาติพี่น้องที่ไหน จะต้องอุปการะเลี้ยงดู หรือจะเป็นด้วยนิสัยเกียจคร้านของมันซูร์ก็เป็นได้ วันหนึ่ง ๆ มันซูร์จึงไม่ค่อยชอบทำอะไรมากไปกว่าไปหาที่นั่งเล่นเย็น ๆ คิดอะไรต่ออะไรเล่นเพลิน ๆ ที่มันซูร์ชอบมากก็คือ ใต้ต้นไม้ วันหนึ่งขณะที่มันซูร์นั่งเล่นอยู่ใต้ต้นอินทผลัม บังเอิญใกล้ ๆ กันนั้นมีบ่อน้ำ มันซูร์ก็เลยได้ดูผู้คนที่มาดักน้ำเพลินไป

ขณะที่นั่งดูเพลินอยู่นั้น มั่นชูว์ก็ได้สังเกตเห็นผู้หญิงคนหนึ่งมาดักน้ำ พอตักน้ำได้เต็มคนโทแล้ว หญิงนั้นก็รูดผ้าคลุมหน้าไปเสียทางหนึ่งเพื่อจะได้ตักน้ำให้ถนัด ตอนนี่เองที่มั่นชูว์เห็นหน้าหญิงนั้นว่าเป็นสาวสวย ตาคำเป็นประกายแต่มีแววอ่อนโยน ริมฝีปากแดงอ้ม ผมอันดกดำก็หยิกสยายระยิบบนบ่า เห็นแล้วมั่นชูว์ไม่อาจจะละสายตาไปได้เลย จะว่าหลงรักนางแต่แรกเห็นก็ว่าได้ และเมื่อนางเงยหน้าขึ้น ตาสบกันมั่นชูว์ก็รู้ได้ในทันทีที่นั่นว่า นอกจากหญิงนี้แล้ว ตนไม่มีวันปรารถนาหญิงอื่นเลย

หญิงนั้นค่อย ๆ รูดผ้ามาคลุมหน้า เอาคนโททวนหัวแล้วก็เดินจากที่นั่นตรงไปในเมือง หญิงสาวไม่ได้หันหลังมามอง แต่ก็คงสังเกตเห็นว่ามั่นชูว์เดินตามไป แต่นางก็ไม่ได้แสดงที่ท่าว่าไม่พอใจ มั่นชูว์เดินตามเข้าไปในเมือง ผ่านตลาด ผ่านถนนแคบ ๆ ที่มีกำแพงสูง ๆ กันอยู่สองข้างทาง แสดงว่าเป็นบ้านคน มั่นชูว์เดินตามไปจนกระทั่งเห็นหญิงสาวหายเข้าไปในประตูบ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งไม่สู้ไกลกับบ้านที่มั่นชูว์อยู่เท่าไรนัก มั่นชูว์จึงมีโอกาสนสอบถามเพื่อนฝูงและเพื่อนบ้านถึงเจ้าของบ้านนั้น และก็รู้ว่า เป็นบ้านพ่อค้า หญิงสาวที่เห็นเป็นลูกสาวพ่อค้าคนนั่นเอง มั่นชูว์ยังรู้ต่อไปอีกว่าหญิงสาวนั้นไม่แต่จะสวยอย่างเดียว ยังมีคุณความดี มีนิสัยอ่อนโยนอีกด้วย ไม่ว่าใครได้นางไป ก็นับว่าเป็นรางวัลอันสูงค่า

วันรุ่งขึ้นจึงปรากฏว่า มັນซูร์ได้ตรงเข้าไปหาพ่อค้าและ
ของลูกสาวพ่อค้านั้นตามแบบแผนประเพณี ทั้งพ่อค้าและภรรยา
ดูเหมือนจะเต็มใจได้มັນซูร์ไว้เป็นขะย เพราะมັນซูร์เป็นชาย
หนุ่มหน้าตาหล่อเหลาเข้าที่ แต่พ่อค้าก็ได้บอกให้มັນซูร์รู้ว่า
มีคนมาสู่ของลูกสาวตนหลายต่อหลายรายแล้ว ตนยังไม่ได้
ตกลงยกให้ใคร

“มีเงื่อนไขอยู่อย่างเดียวกันเท่านั้น” พ่อค้าบอกมັນซูร์ให้
รู้ตัว “คือลูกสาวของข้ามีค่าตัวเป็นเงินแท่ง ๕๐๐ แท่ง ถ้าท่าน
มีเงินจำนวนเท่านั้นมาให้ข้าละก็ ข้าเป็นนุยกให้ทันทีเดี๋ยวนี้นะ”

ขณะนั้นทั้งเนื้อทั้งตัวมັນซูร์มีเพียง ๓๐ เท่านั้น เมื่อได้ยิน
เช่นนั้น มันซูร์ก็พูดขึ้นว่า

“ที่จริงเงินจำนวนที่ท่านต้องการนั้นก็มากโขอยู่นะ ขอ
เวลาให้ข้าสักหน่อยได้ไหม”

“หน้อยเดียวละก็ได้” พ่อคำพูด “สัก ๑๐ วัน ก็แล้วกันนะ ถ้าท่านหามาให้ครบไม่ได้ภายในสิบวันละก็ เป็นอันว่าล้มอะมีนะ ลูกสาวข้าเสียเถิด มองหาคนอื่นต่อไป”

“ข้าไม่มีวันมองใครอีกแล้ว” มั่นชูรียืนยัน

“ถ้าเช่นนั้นก็ขอจงโชคคินะ พบกันใหม่ในอีก ๑๐ วันข้างหน้า”

มั่นชูร์ออกจากบ้านพ่อคำมา แทนที่จะกลับบ้าน กลับเดินกลับไปกลับมาตามถนนนั้น พลังถามตัวเองซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่า ตั้ง ๕๐๐ จะไปหาที่ไหนมาให้เขา ทำอย่างไรเงิน ๓๐ แห่งของเรามันถึงจะกลายเป็น ๕๐๐ ขึ้นมาได้นะ จะมีใครบ้างไหมที่จะให้เราอีก ๔๗๐ แล้วเราจะหาใช้ให้ภายหลัง”

ทันใดนั้นเอง มั่นชูร์ก็นึกขึ้นมาได้ว่า ที่จริงตนเองยังมีลูกอีกคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ที่หมู่บ้านห่างเมืองออกไปราว ๒๐ ไมล์ มั่นชูร์ไม่เคยไปบ้านลูกเลย แม้แต่หน้าลูกก็ไม่เคยเห็น แต่ก็ได้ยินว่าลูกเป็นคนมั่งมีมาก ฉะนั้นเมื่อนึกถึงเรื่องนี้ มั่นชูร์ก็ออกจะแน่ใจว่าอย่างไรเสีย ลูกซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่สุดเพียงคนเดียวของตน คงจะต้องให้ตนยืมเงินแน่นอน ปะเหมาะเคราะห์ดีอาจให้เปล่า ๆ ด้วยซ้ำไป

คิดดังนั้นแล้ว มั่นชูร์ก็ไม่รีรอ รีบเดินทางไปบ้านลูก ในตอนบ่ายวันนั้นเอง มั่นชูร์ต้องเดินไปเพราะไม่มีม้าไม่มีลา จะขี่ ตกกลางคืนก็นอนพักตามข้างถนน พอเช้าขึ้นก็ออกเดิน

ทางต่อไป แต่ยังไม่ทันตะวันจะตกดินในวันรุ่งขึ้น มั่นชูร์ก็มาถึงหมู่บ้านนั้น เมื่อถึงก็ถามชาวบ้านคนแรกที่ตนพบว่าบ้านลุงของตนไปทางไหน

“เดินไปตามถนนนี้ แล้วก็เลี้ยวขวา” ชายนั้นบอก “พอเห็นบ้านก็รู้เอง เพราะเป็นบ้านกำแพงพัง ๆ บ้านเองก็จวนจะพังมีพังแหล่”

“เฮ้ แต่ข้าคิดว่าลุงของข้าเป็นคนร่ำรวยนะ” มั่นชูร์ท้วงใจไปด้วยผิดหวัง

“อาจจะรวยจริงละมัง ข้าไม่รู้หรอก แต่เท่าที่เห็นนะ เห็นแกอยู่อย่างตระหนี่ถี่เหนียว ไม่ยอมใช้จ่ายอะไรนอกจากซื้ออาหาร ซึ่งก็เล็กน้อยเต็มที”

มั่นชูร์ค่อย ๆ เดินไปตามทางที่ชายนั้นบอก พยายามปลอบใจตัวเองยังไม่ให้สิ้นหวัง เพราะถึงอย่างไรตนก็เป็นหลานคนเดียวของลุง ลุงไม่ชอบใช้จ่ายเกี่ยวกับบ้านหรือเกี่ยวกับตัวเองก็จริง แต่อาจจะยอมให้หลานชายยืมเงินเอาไปแต่งงานก็ได้ แม้จะคิดเช่นนั้นก็ตาม แต่พอแลเห็นบ้านลุงเข้า มั่นชูร์ก็ใจแป้วลงไปทันที เพราะไม่แต่กำแพงจะพัง แต่สนามภายในก็ยังสกปรกรุงรัง เกลื่อนกลาดไปด้วยก้อนหินบ้าง ขี้ขยะบ้าง ที่กำแพงด้านหนึ่งมีลาขาวตัวหนึ่งผูกอยู่ ลานนั้นผอมจนเห็นซี่โครงขึ้นงอกไก่ หัวก็มองดูเหมือนมีแต่กะโหลก ขณะที่มั่นชูร์ย่างเข้าไปในบริเวณสนาม ลาก็ผงกหัวขึ้นมองดู แล้วก็มองตามมั่นชูร์ นัยน์ตาไม่ผิดกับนัยน์ตาคน บอกชัดแจ้งว่า ถ้าพูด

ได้ ก็คงพูดว่าหิวเหลือเกิน ขออะไรกินบ้างเถอะ ลาชาวเอา
ดินตะกุดดินแล้วมองดูมันชูร์ แล้วก็เอาดินตะกุดดินอีก

มันชูร์ทนดูต่อไปไม่ได้ ต้องเดินย้อนกลับไปยังที่ที่ร้าน
ขายของซื้อหญ้าแห้งมาฟ่อนหนึ่ง แล้วก็หอบเอามาให้ลากิน
ลาเห็นอาหารเช่นนั้นก็ร้องออกมาอย่างดีใจ พลังเอาดินตะกุด
ดิน เหมือนจะแสดงความขอบคุณ แล้วก็ลงมือกิน มันชูร์ก็
เข้าไปหาลูงที่บ้าน

ลูงซึ่งกะตายต้อนรับหลานชายไปอย่างนั้นเอง กาแฟ
สักถ้วยก็ไม่หาให้กินตามขนบธรรมเนียมบ้านอาหรับ ซึ่งถึง
จะยากจนเข็ญใจอย่างไรก็ต้องทำ เมื่อถึงตอนอาหารเย็น ลูง
มันชูร์ก็เอาโรตีมานำแบ่งให้มันชูร์หน่อยหนึ่ง ส่วนที่เหลือใหญ่
กว่า ตนเอาไว้กินเองและก็ได้ออกตัวว่า

“เจ้าดูซิว่าลูงนะยากจนแค่ไหน”

“เฮ้ ข้าเคยได้ยินว่าลูงร่ำรวยนี่นา” มันชูร์พูด “และข้า
ขอพูดตรง ๆ เสียเลยว่า ที่ข้ามาหาลูงนะนะ ข้าหวังจะมายืม
เงินลูง ยืมไม่นานหรอก สัญญาให้ก็ได้...แล้วก็ไม่มากหรอก”
ยังไม่ทันจะพูดจบ ลูงก็พูดสวนออกมาว่า “ขอยืมเงินนะหรือ
ข้าไม่มีจะให้เจ้ายืมหรอก ไม่มีเลย ไม่มีจริง ๆ ข้าเป็นคนยากจน”

“ถ้าอย่างนั้นก็ขอพระอัลลาห์โปรดลูงด้วย” มันชูร์พูด
ได้แค่นั้นแล้วก็ไม่ต้องพูดอะไรกันอีก

คืนวันนั้น มันชูร์ต้องนอนกับพื้น พอรุ่งเช้าก็เตรียมลา
ลูงกลับบ้าน แต่ลูงชวนว่า “ถ้าอยากจะไปตลาดกับข้าก็ไป

“ได้ละ ข้าจะเอาลาไปขาย มันไม่มีประโยชน์อะไรเลย ทั้งยังต้องเสียเงินเลี้ยงมันอีก”

“โฮ่ มันจะเสียเงินลงทุนสักเท่าไรกัน” มันทูร์คิดในใจ แต่ไม่ได้พูดออกมา

ทั้งลุงและหลานช่วยกันแกะเชือกที่ล่ามลาออก แล้วก็ต้อนมันให้เดินไปที่ตลาด ตลาดขณะนั้นคนแน่นแล้ว เพราะวันนั้นเป็นวันที่คนโดยมากนำสัตว์จากในเมืองมาขาย และการซื้อขายต่อตามราคากันกำลังเป็นไปอย่างถึงพริกถึงขิง ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างตะเบ็งเสียงเข้าหากันจนกลบเสียงร้องของล่อของลา ของแกะ และเสียงของไก่หมดสิ้น คงมีแต่อุฐูเท่านั้นที่เงิบเบญ มองดูภาพนั้นด้วยความรู้สึกเหยียดหยามและรู้สึก ว่าตัวเองเหนือกว่า

มันทูร์อดแปลกใจไม่ได้เมื่อเห็นใครต่อใครพากันมาสนใจลาขาวตัวนั้น เมื่อพินิจพิเคราะห์ดูให้ถี่ ๆ แล้วมันทูร์ก็เห็นว่าแท้ที่จริงลาตัวนี้ยังหนุ่ม เรียวแรงก็มีมาก รูปร่างดี หลังกว้างที่เสียมืออยู่อย่างเดียวก็น่าพอใจเหลือเกินเพราะอด ๆ อยาก ๆ ชายคนหนึ่งเสนอราคาเป็นเงิน ๑๐ แท่ง ลาได้ยืนเช่นนั้นก็ผงกหัวขึ้นจ้องมองดูมันทูร์ จนตามันทูร์สบตามัน ลาเอาตีนตะกุกดินอย่างเคย มันทูร์เลยตัดสินใจในทันทีนั้นเองว่า ตนจะต้องซื้อลาขาวตัวนั้นให้ได้ คิดแล้วก็รีบบอกลุงว่า

“ข้าจะซื้อลาตัวนี้เอง ข้าจะให้เงินลุง ๑๐ แท่งเท่าที่คนนั้นบอก”

พอได้ยินว่าหลานจะซื้อ ลุงตาวาวขึ้นมาทันทีด้วยความ
เจ้าเล่ห์ แล้วพูดว่า “ถ้าเจ้าซื้อราคาเท่านี้ไม่ได้หรอก ต้อง ๒๐
แท่งถึงจะตกลง”

“๒๐ หรือ” มั่นชูร์ร้องออกมา

“เออ ต้อง ๒๐” ลุงพูดอย่างหนักแน่น “น้อยกว่านั้นไม่ได้”

มั่นชูร์ก็ลงดูลา อันเงิน ๒๐ แท่งนั้นเกินครึ่งของเงินที่
มั่นชูร์มีอยู่ ถ้าเอาเงินมาใช้เสียหมดตอนนี้ ก็เป็นอันว่าโอกาส
ที่จะได้แต่งงานกับอะมินะมีน้อยเต็มที แต่ก็ทนดูตาเจ้าสัตว์ที่
นำเวหนาดำนั้นไม่ได้ ในที่สุดจึงตัดสินใจพูดว่า “เอ้า ๒๐ ก็ ๒๐
แต่ลุงต้องไปเอาเงินในเมืองกับข้านะ ข้าไม่มีเงินติดตัวมาเลย”

ลุงยอมตกลง คนทั้งสองเลยขี่ลาเข้าไปในเมือง หนทาง
๒๐ ไมล์เสียเวลาเพียงวันเดียว มั่นชูร์เลี้ยงลุงเสีย ๒-๓ วัน
หมายใจจะให้ลุงเกิดความอับอายที่เห็นหลานอาเรียรอบกว่า
ตน แต่ไม่เป็นผล มั่นชูร์จ่ายเงินให้ลุงแล้วก็ส่งตัวกลับบ้าน
แล้วก็กลับมาเลี้ยงดูลาตัวนั้น จนไม่ช้าลาก็อ้วนขึ้นมาทันใจ
และทุกครั้งที่ลามองดูมั่นชูร์ มันจะต้องแสดงให้เห็นว่ามัน
กตัญญูรู้คุณเพียงไร เพราะมั่นชูร์ซื้อลามาย่างนั้นเองไม่รู้
จะเอาลามาใช้ทำอะไร นี่ก็แล้วก็อดเสียดาเงินไม่ได้ และ
ไม่กล้าคิดถึงอะมินะด้วย วันนัด ๑๐ วัน หมดไปแล้ว ๕ วัน
เงินก็เหลือเพียง ๑ ใน ๓ ของเงินที่มีอยู่แต่เดิม ซึ่งเป็นจำนวน
น้อยนิด

ต่อจากนั้นลุงของมันซูร์ก็เดินทางกลับหมู่บ้านของตน รู้สึกพึงพอใจมาก เดิน ๆ ไปเดียวคลำดูเงินในใต้เสื้อที่หนึ่ง ให้แน่ใจว่าเงินอยู่ตรงนั้น แต่พระเจ้ายกมือไปรูดคนอย่างลุงของมันซูร์ ขณะที่ลุงของมันซูร์เดินจนจะถึงบ้านอยู่แล้ว ก็ได้มีโจรมาดักข่มคอยดักปล้นอยู่ พอได้ทีก็ฆ่าลุงของมันซูร์ เสียตายไปเลย เอาเงิน ๒๐ แ่งไปด้วย

ครั้นข่าวที่ลุงถูกฆ่าตายแพร่ไปถึงหมู่บ้าน มันซูร์ก็รีบ ขี่ลาตรงไปยังบ้านลุง เพราะถึงลุงจะขี้เหนียวอย่างไรก็ตาม ก็ยังเป็นญาติของตน และตนก็เป็นหลานชายคนเดียวที่ยังมีชีวิตอยู่ จึงเป็นหน้าที่ที่จะต้องไปจัดการศพให้เรียบร้อยและเหมาะสม แม้ว่าจะต้องเสียสละเงินที่มีอยู่จนกระทั่งเงินแท่งสุดท้ายก็ตามที แต่อย่างไรก็ตาม ใจมันซูร์อดนึกไม่ได้ว่า ลุงของตนจะต้องช้อนเงินไว้ที่ไหนสักแห่ง และคงไม่ใช่ที่ไหน

อื่น นอกจากในบริเวณบ้านนั้นเอง และถ้าหลานชายคนเดียวของลุงจะมาสำรวจตรวจตราดูให้รู้แน่ ก็คุ้มค่ามิใช่หรือ

ดังนั้นเมื่อเสร็จพิธีศพแล้ว และต่างคนต่างกลับบ้านของตนแล้ว มั่นชูร์ก็เข้าไปตรวจดูในบ้าน แต่ดูจนทั่วแล้วอย่างไรก็ดี ก็ไม่เห็นมีอะไรในบ้าน ไม่มีแม้แต่เสื้อสักตัว รองเท้าแตะสักคู่ ไม่มีเครื่องเรือน ไม่มีข้าวปลาอาหาร และที่สำคัญคือไม่มีเงินซ่อนไว้ที่ใดเลย มั่นชูร์ถึงกับชักไห้ล่คิดว่า บางทีลุงจะจนจริงอย่างที่คิดกันว่าสร้างท่าละมั่ง คิดไปคิดมาก็คิดถึงอะมินะ ความหวังชิ้นสุดท้ายได้หลุดลอยไปแล้ว เพราะเงินก็ใช้ไปเกือบหมด เวลาก็เหลืออยู่อีกเพียง ๒ วัน เท่านั้น

มั่นชูร์เดินไปในสนาม และแก้ลาจากต้นไม้ที่ตนล่ามไว้ แต่แทนที่ลาเมื่อหลุดจากที่ล่ามแล้วจะหยุดยืนนิ่ง ๆ คอยให้มั่นชูร์ขึ้นขี่ ลากลับเดินตัดสนามไปทันที ตรงไปยังกำแพงอีกมุมหนึ่งห่างออกไป มั่นชูร์ก็เลยต้องเดินตามไปด้วย และก็แลเห็นลาเอาตีนตะกูดินอย่างเคยอีก

“ถ้าจะหิว” มั่นชูร์คิด แล้วก็เลยเดินไปที่ร้านที่ตนเคยซื้อหญ้าแห้งมาให้ลากินเมื่อครั้งที่แล้ว เมื่อซื้อมาแล้วก็วางหญ้าแห้งไว้ตรงหน้าลา แต่ลาก็ไม่ยกกินกลับเอาตีนตะกูดินอีก

“ถ้าจะหิวน้ำละมั่ง” มั่นชูร์คิดดังนั้นแล้วก็ไปสาวน้ำจากบ่อมาให้ แต่ลากลับทำเสียงฟีดฟาดไม่ยอมกิน แล้วก็เอาตีนตะกูดิน

“เอ้อ ถ้าฉันจะเอาอะไรล่ะ” มั่นชูร์ชักจะรำคาญ พอลม
แล้วก็มองตาลา ทันใดนั้นเองก็นึกถึงปลั้วขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
“ต้องไปหาปลั้วมาสักอัน” มั่นชูร์คิด แต่แล้วก็หยุดชะงัก “เอ๊ะ
จะเอามาทำอะไร”

แต่พอนึกถึงปลั้ว ใจก็อดนึกหวังลม ๆ แล้ง ๆ ไม่ได้ว่าสูง
อาจซ่อนทรัพย์ไว้ในบ้าน มั่นชูร์รีบออกไปซื้อปลั้ว เพราะ
หาในบ้านลุ่มย่อมไม่มีแน่ เมื่อได้มาแล้วก็ตั้งหน้าตั้งตาขุดดิน
ตรงที่ลาตะกุก มั่นชูร์ขุดด้วยความมั่นใจ พอลึกเพียง ๒ ฟุต
เท่านั้น ปลั้วก็กระทบกับหีบเหล็กที่ผูกเชือกมัดไว้แน่น เมื่อ
เปิดหีบออกมั่นชูร์แทบไม่เชื่อสายตาตนเอง เพราะในนั้นมี
เงินมากมายหลายร้อยแท่ง มากกว่าจำนวนที่ตนต้องการตั้ง
สิบเท่า

มั่นชูร์เอามือไปโอบรอบคอลา พูดว่า “ยังเหลืออีกสอง
วันนะ เราคงกลับเข้าไปในเมืองทันในวันนี้” แล้วก็เอาหีบผูก
ไว้กับอานบนหลังลา ออกเดินทางกลับบ้านทันที และก็ได้นำ
เงินที่พ่อค้าต้องการไปมอบให้ในวันรุ่งขึ้นนั่นเอง

“ขอบคุณพระอัลลาห์เจ้า” พ่อค้ากล่าวออกมาด้วยความ
ยินดี เพราะมีใจเอนเอียงมาทางมั่นชูร์ยิ่งกว่าคนที่มาขอราย
อื่น ๆ มั่นชูร์จึงได้แต่งงานกับหญิงสาวที่ตนหลงรักสมดัง
ปรารถนา ทั้งนี้ด้วยความกตัญญูรู้คุณของลาขาวนั่นเอง

นกแก้วหิंसกุกะ

(นิทานอินเดีย)

นกแก้วคงจะเป็นสัตว์โปรดปรานของพระราชา ที่พระราชาทรงนิยมเลี้ยงไว้พุดคุยเล่นด้วยเพื่อความสำราญพระทัย และนกแก้วแต่ละตัวก็ได้มีความสำคัญต่าง ๆ กันจนเป็นที่เลื่อมใสและจดจำมาเล่าต่อ ๆ กันมา ดังนกแก้วหิรมันที่ได้ช่วยไปหานางงามมาถวายเป็นมเหสีพระราชา ตามที่ได้เคยเล่ามาแล้วในนิทานเบงกอล กับเรื่องนกแก้วที่ถูกยิงตาย และพระเจ้าวิกรมมัททีย์แห่งแคว้นอุชเชนีทรงทอดวิญญูญาณเข้าไป

สิ่งในร่างนกแก้วทำให้ฟื้นคืนชีวิตขึ้นมา กับเรื่องนกแก้วหิงคุะ
ที่จะเล่าต่อไปนี้ ตามที่สังกรเล่าไว้ในขุมนิทานอินเดีย เรื่อง
เล่าว่า

ครั้งหนึ่งในนครอูฐ พระราชาผู้ครองนครทรงมีโอรส
สามองค์ แต่ละองค์ทรงได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี ทั้ง
ฉลาดทั้งเฉียบแหลม วันหนึ่งพระราชาใคร่จะทรงทดสอบ
ความฉลาดหลักแหลมของโอรสแต่ละองค์ จึงโปรดให้เข้าเฝ้า
และตรัสถามเรื่องการลงโทษไฟร้ฟ้าฆ่าแผ่นดินที่กระทำผิด
พระราชาตรัสว่า

“สมมุติว่าพ่อไว้วางใจคนคนหนึ่งถึงขนาดยอมให้เขา
พิทักษ์รักษาชีวิตและชื่อเสียงเกียรติคุณของพ่อทีเดียว แต่
ต่อมาปรากฏว่าคนคนนี้ไม่ซื่อ คิดคดทรยศต่อพ่อ พ่อควร
จะลงโทษเขาอย่างไรดี”

“ตัดหัวเสียทันทีเลยพะยะค่ะ” โอรสองค์ใหญ่พูด โอรส
องค์กลางก็ตอบคล้ายกันว่า “น่าจะประหารเสียเลยทันที ไม่
ควรจะมีเมตตาปราณีอะไรอีก” แต่โอรสองค์เล็กตรัสว่า

“ที่จริงก็สมควรแล้วพะยะค่ะ ที่จะประหารชีวิตคนเช่นนั้น
แต่ว่าก่อนจะประหารควรจะต้องพิสูจน์ให้ถ่องแท้เสียก่อนว่า
ผู้นั้นผิดจริง”

“ลูกคิดว่าคนถูกประหารนั้น อาจไม่มีความผิดก็เป็นได้
ไซ้ไหม” พระราชาตรัสถาม

“เป็นเช่นนั้นพะยะค่ะ” โอรสองค์เล็กทูล “เรื่องอย่างนี้อาจเกิดขึ้นได้ดังเรื่องที่ลูกขอทูลเล่าถวายต่อไปนี้”

โอรสองค์เล็กของพระราชินีได้ทูลเล่าเรื่องราว “ครั้งหนึ่งพระราชินีแห่งวิทรรพะทรงมีนกแก้วอยู่ตัวหนึ่งชื่อหิงสุกะ นกแก้วหิงสุกะอยู่ในวังเหมือนสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ คือ มิได้ถูกขังกรง จะบินไปไหนมาไหนก็ได้ตามใจ หิงสุกะเป็นนกแสนฉลาด มิใช่แต่จะพูดภาษาคนได้อย่างนกแก้วธรรมดา แต่ยังพูดภาษาต่าง ๆ ได้ตั้งหลายภาษา ความฉลาดของหิงสุกะแม้พระราชินีทรงขอคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องสำคัญ ๆ อยู่เนือง ๆ

เข้าวันหนึ่ง นกหิงสุกะบินออกไปนอกวังตรงไปยังป่า และบังเอิญได้พบกับพ่อของตน นกแก้วผู้พ่อปิตินดีที่ได้พบลูกจึงชวนให้ไปเยี่ยมแม่ และพักที่ที่อยู่ของพ่อแม่สักสองสามวัน หิงสุกะตอบพ่อว่า

“ลูกก็อยากจะไปบ้านไปเยี่ยมแม่เหมือนกัน แต่ต้องกลับไปขออนุญาตพระราชินีเสียก่อน”

พูดแล้วหิงสุกะก็บินกลับไปยังพระราชวังและทูลขออนุญาตพระราชินีกลับไปเยี่ยมบ้าน ตอนแรกพระราชินีไม่มีใครจะประทานอนุญาต เพราะโปรดหิงสุกะมากจนไม่อยากจะให้จากไปไหนเลยแม้แต่วันเดียว แต่ในที่สุดก็ประทานอนุญาต แต่มีข้อแม้ว่า

“เจ้าต้องไปอยู่กับพ่อแม่เจ้าเพียงวันสองวันเท่านั้นนะ แล้วรีบกลับมาให้เร็วที่สุดทีเดียว”

“พะยะค่ะ ข้าพระองค์จะรีบไปรีบมา และจะกลับภายใน ๑๕ วัน”

และหิงศุกะก็ได้ไปพักอยู่กับพ่อแม่ตามเวลาที่กำหนด ครั้นถึงเวลาที่จะกลับ พ่อแม่อยากจะฝากของมาถวายพระราช าท้องพ่อนกแม่นกช่วยกันคิดอยู่ช้านานว่าจะนำอะไรไป ถวายดี ในที่สุดพ่อนกก็คิดออกมาว่า “มีต้นไม้ต้นหนึ่งอยู่บนภูเขา ไกลออกไป ผลไม้ต้นนี้เป็นผลไม้อมตะไม่ว่าใครได้กินแล้ว จะไม่ตาย แล้วจะทำให้เป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่เสมอด้วย” แล้ว พ่อนกก็บินไปยังต้นไม้ดังกล่าว เมื่อกลับมาได้นำผลไม้สี เหลืองเป็นทองมาด้วยผลหนึ่ง ส่งให้หิงศุกะลูกชายนำไปถวาย พระราชา

เมื่อหิงศุกะออกเดินทางกลับพระราชวังนั้นเป็นเวลา เย็นมากแล้ว ไม่ช้าตะวันก็ตกดิน และทุกแห่งก็มีดมืดไปทั่ว หิงศุกะจะหาที่นอนบนต้นไม้ แต่ก่อนจะนอนจะต้องหาที่ที่ ปลอดภัยเก็บผลไม้อมตะนั้นไว้ก่อน เหลียวไปเหลียวมาโชคดี ไปพบโพรงไม้เข้าแห่งหนึ่ง จึงเอาผลไม้ชิ้นนั้นเก็บไว้ในโพรงไม้ และตัวเองก็เกาะกิ่งไม้อยู่ใกล้ ๆ ไม่ช้าก็หลับไป แต่หิงศุกะ หารู้ไม่ว่าโพรงนั้นเป็นที่อยู่ของงูพิษตัวหนึ่ง เมื่องูกลับมา จะเข้าโพรงก็ได้เห็นผลไม้เป็นมันวาว งูอยากจะรู้ว่าผลไม้ สวายนั่นเป็นสิ่งที่กินได้หรือไม่ จึงกัดดูหน่อยหนึ่ง แต่รสไม่ถูกใจ ก็เลยผละไป พิษงูก็คงฝังอยู่ในผลไม้ชิ้นนั้น

ครั้นรุ่งขึ้นเช้า หิงศุกะก็ได้ออกเดินทาง และไม่ลืมนำ

ผลไม้ในโพรงไปด้วย เมื่อเข้าเฝ้าพระราช หิงศุกะก็ได้นำผลไม้อมตะ ของถวายจากพ่อแม่ของตนถวายพระราช พระราชทอดพระเนตรผลไม้สวยนั้นแล้ว พอพระทัยเป็นอย่างยิ่ง ตั้งพระทัยว่า เมื่ออำมาตย์ข้าราชการบริพารมาเฝ้าพร้อมกันแล้ว ก็จะลองเสวยผลไม้ นั้น และก็ทรงกระทำตามนั้น แต่ก่อนที่จะเสวย อำมาตย์ผู้ใหญ่ได้ทูลห้ามว่า

“ข้าก่อนพะย่ะค่ะ ก่อนที่พระองค์จะเสวย ควรลองให้สัตว์อื่นกินดูก่อน ถ้าสัตว์นั้นกินแล้วไม่เป็นอันตราย พระองค์จึงค่อยเสวย”

“จริงซินะ” พระราชาทรงเห็นด้วย “ที่ท่านอำมาตย์เสนอมานั้นชอบแล้ว” ตรัสแล้วก็ทรงเฉือนผลไม้ชิ้นหนึ่งโยนให้กากิน พอกาเคราะห์ร้ายตัวนั้นกินผลไม้ชิ้นนั้นแล้ว ก็ขาดใจตายทันที อำมาตย์เห็นเช่นนั้น จึงทูลว่า

“เห็นไหมพะย่ะค่ะ พระองค์ทรงรอดพระชนม์มาอย่างหวุดหวิด ผลไม้นี้เป็นผลไม้มีพิษ หากใช้ผลไม้อมตะแต่อย่างใดไม่ ก็นี่คงจะเห็นกันแล้วละว่าหิงศุกะเจตนาจะวางยาพิษพระองค์ จึงได้นำผลไม้มาถวาย”

พระราชาทรงฟังอำมาตย์ทูลดังกล่าว ก็พิโรธเป็นที่สุด ทรงคว้าตัวนกแก้วหิงศุกะมาได้ ก็ใช้ดาบประหารนกเสียในทันทีนั้น แล้วทรงสั่งให้นำผลไม้มีพิษนั้นไปฝังในหลุมลึกนอกเมืองออกไป ไม่ช้าก็ปรากฏเป็นต้นไม้งอกงามมาจากผลไม้ นั้น และต่อมาต้นไม้ก็มีผลเป็นสีทองสวยทั้งนำดูน่ากิน

แต่พระราชโอรสโปรดให้คนไปล้อมรั้วไว้ และจัดคนเฝ้าต้นไม้
นั้นไว้ด้วย เกรงว่าคนจะไปเก็บผลไม้ที่นั่นกิน ทั้งประกาศให้
คนรู้กันทั่วไปว่า ผลไม้ที่ต้นนั้นเป็นผลไม้มีพิษ ใครกินเข้าไป
จะต้องถึงแก่ความตายทันที ผู้คนได้ยินเข้าก็พากันเกรง ไม่
กล้าแม้แต่จะเข้าไปใกล้ ๆ ต้นไม้มีพิษนั้น

ในเมืองนั้นยังมีคนเฒ่าสองคู่เมีย เป็นคนยากจนต้อง
ขอทานหาเลี้ยงชีวิต แต่เมื่อขราลงไป ออกไปขอทานไม่ไหว
ต้องอยู่อย่างอด ๆ อยาก ๆ จนคนเฒ่าทั้งสองรู้สึกว่ายู่ไปก็
ไร้ประโยชน์ จึงตัดสินใจว่าตายเสียดีกว่า และวิธีฆ่าตัวตาย
ที่ดีที่สุดก็คือ ไปกินผลไม้มีพิษนั้น ดังนั้นคืนวันหนึ่งคนทั้งสอง
ก็ได้ไปที่ต้นไม้มีพิษ และแอบคลานลอดรั้วเข้าไปปลิดผลไม้
นั้นมา ๒ ลูก โดยยามที่เฝ้าไม่แลเห็น ครั้นกลับมาถึงบ้าน

สองผิวเมียก็แบ่งกันกินคนละลูก แล้วก็เข้านอน หวังว่าไม่ช้าก็คงจะตาย แต่น่าแปลกที่พอรุ่งขึ้นเช้า คนทั้งสองก็ตื่นนอนลุกขึ้นมาได้อย่างเคย ทำให้ต่างคนต่างรู้สึกแปลกใจที่กินผลไม้พิษแล้วไม่ยักตาย และนอกจากจะไม่ตายแล้ว คนเฒ่าทั้งสองก็ยังรู้สึกว่าตัวเองดูเป็นหนุ่มเป็นสาวขึ้น มีเรียวมีแรงและกระชุ่มกระชวยผิดจากเคย

เมื่อขำวนี้แพร่มาถึงพระกรรณพระราชา พระราชาถึงกับเสด็จไปเยี่ยมคนทั้งสองด้วยพระองค์เอง และทรงแปลกพระทัยอย่างเหลือเกินที่เห็นคนเฒ่าทั้งสองกลายเป็นหนุ่มเป็นสาวไปได้จริง ๆ พระราชาทรงเห็นจริงว่า ผลไม้ที่นกแก้วหิงคุะนำมาถวายนั้นเป็นผลไม้อมตะที่ทำให้คนไม่ตายและกลับเป็นหนุ่มเป็นสาวได้จริง แต่มารู้ความจริงก็ต่อเมื่อสายไปแล้ว พระองค์ได้ทรงประหารนกแก้วตัวโปรดไปแล้ว”

เจ้าชายโอรสองค์เล็กทรงย้าตอนท้ายว่า “เพราะเหตุนี้ลูกจึงได้ทูลว่า คนที่ถูกกล่าวหาว่ามีความผิด จะต้องสอบสวนโดยตลอดเสียก่อนว่ามีความผิดจริง จึงค่อยตัดสินใจลงโทษ”

พระราชาทรงพอพระทัยคำตอบ ตลอดจนเรื่องราวที่โอรสองค์เล็กเล่าถวายให้เห็นเป็นตัวอย่าง ทำให้เห็นว่า เจ้าชายองค์นั้นนอกจากจะฉลาดหลักแหลมแล้วยังทรงเป็นคนรอบคอบ จึงได้ทรงเลือกให้ครองราชย์สืบต่อจากพระองค์ต่อไป

แมวแสนกล (นิทานกรีก)

ชาวยุโรปคงนิยมแมว จึงมีนิทานสรรเสริญความฉลาด
เจ้าปัญญาของแมวอยู่หลายถินด้วยกัน ดังเช่นแมวสวมบูต
ของฝรั่งเศสที่สามารถปราบยักษ์ได้เพราะไปล่อหลอกให้
ยักษ์จำแลงร่างเป็นหนู ยักษ์โง่กว่าอยากอวดเก่งยอมทำตาม
แมวตัวที่สวมบูตนี้ก็เลยจับหนูกินเสีย แต่แมวในเรื่องนี้ออกจะ
เจ้าก็เจ้าการและใช้ความแสนกลคิดยกย่อนต่าง ๆ นานา
จนกิจการทั้งหลายสำเร็จลงด้วยดีอย่างไม่น่าเชื่อ ดังที่เล่าไว้ใน
นิทานชาวบ้านของยุโรป ดังนี้

ครั้งหนึ่งยังมีพระราชาที่โสมมเหสีซึ่งมีโอรสสามองค์ อยู่มา
ไม่ช้าไม่นานมเหสีองค์นี้ก็ประชวรและสิ้นพระชนม์ลง เมื่อ
สิ้นพระราชนิ ทร์พยสมบัติของพระราชาที่สิ้นไปด้วยอย่าง
น่าแปลก พระราชาทรงทุกข์ระทมยิ่งนัก ในที่สุดก็ประชวร
พระอาการมีแต่ทรงกับทรุด วันหนึ่งพระราชาโปรดให้โอรส
ทั้งสามเข้าเฝ้าตรัสว่า

“นี่แน่ลูก ๆ พ่อรู้ว่าพ่อกำลังจะตาย พ่อจึงเรียกลูกมา
บอกให้รู้ไว้และดังที่พวกลูก ๆ ก็รู้อยู่แล้วว่าเรายากจนลง
ไม่ได้ร่ำรวยเหมือนแต่ก่อน ทร์พยสมบัติทั้งของส่วนตัวของ
บ้านเมืองพินาศหมดไม่มีเหลือ พ่อไม่มีอะไรเหลือไว้ให้ลูกเลย

นอกจากสายทองเส้นนี้กับแมว แต่มีเงื่อนไขว่า ถ้าใครได้สายทอง คนนั้นจะได้รับแต่คำสาปแช่งของพ่อ แต่ถ้าใครได้แมว ก็จะได้พรจากพ่อ”

ตรัสแล้วก็ทรงหันไปถามโอรสองค์ใหญ่ว่า “ลูกอยากได้อะไร”

“สายทองพะยะค่ะ ถึงจะได้คำสาปแช่งของพ่อก็ไม่เป็นไร”
โอรสองค์ใหญ่ตรัสตอบ

โอรสองค์กลางก็ทรงปรารภนาสายทองเช่นเดียวกัน เหลือเจ้าชายองค์สุดท้ายไม่มีทางเลือกจำต้องรับแมวตัวนั้นไป แต่ได้รับพรจากพระราชา ไม่ช้าพระราก็สิ้นพระชนม์ และเมื่อเสร็จเรื่องพระศพแล้ว โอรสทั้งสามก็แยกย้ายกันไป

โอรสองค์ใหญ่กับองค์กลางนั้นไม่ต้องพูดถึง เพราะเมื่อขายทองแล้วก็ใช้เงินตามสบาย ไม่นานเท่าไรเงินก็หมด จึงต้องเผชิญโชคไปตามยถากรรม ส่วนโอรสองค์เล็กนั้นได้แมวกอยหาอาหารมาถวายพอประทังชีวิตอยู่ได้ แมวไปเที่ยวล่า กระต่ายบ้างนกบ้าง ถ้าวันใดล่าสัตว์ไม่ได้ก็ไปเที่ยวด้อม ๆ มอง ๆ ใครเผลอก็ขโมยปลาเขบบ้าง เนยบ้าง ขนมปังบ้าง มาถวายเจ้าชาย ชีวิตของเจ้าชายองค์นี้จึงสุขสบายตามควร เพราะกรีกมีภาษิตว่า “ใครที่ได้พรพ่อแม่อาจไต่ภูเขาคได้” เจ้าชายดำเนินชีวิตเช่นนี้มาได้ราวปีเศษ ก็ปรากฏว่าวันหนึ่งแมวขนเอาอะไรต่ออะไรมาถวายมากมาย จนเจ้าชายแปลกพระทัย ตรัสถามขึ้นว่า

“ทำไมไปหาอะไรมากมายนักล่ะ แมวเอ๋ย แล้วใครจะกินเข้าไปหมด”

“ข้าพระองค์จะไม่อยู่สักสองสามวัน” แมวทูล “ถึงได้ไปหาอาหารมาเตรียมไว้ให้มากกว่าธรรมดาสักหน่อย”

พอได้ยินว่าแมวจะไม่อยู่ เจ้าชายอดเสร์ราพระทัยและเป็นทุกข์ไม่ได้ เพราะไม่รู้ว่าจะดูแลองค์เองอย่างไร แต่แมวก็นิมนต์ใจ คงออกเดินทางไปยังที่ตั้งใจไว้ ขณะที่แมวมาเห็นไก่นาเข้าฝูงหนึ่ง ไก่นาเหล่านั้นทักแมวว่า

“สวัสดีจ๊ะ แมวไปไหนนะ”

“จะไปจัดการเรื่องแต่งงานให้เจ้าชาย อยากดูไหมล่ะ” แมวชวน “อยากดูก็ตามเรามาสิ”

ไก่นาก็พากันตามแมวไป มากกลางทางก็ได้พบกระต่ายเข้าอีกฝูงหนึ่ง กระต่ายก็ทักขึ้นว่า “สวัสดีจ๊ะ แมว จะไปไหนกันนะ ไก่นาก็ไปกับเขาด้วยเป็นฝูงทีเดียว”

แมวก็ตอบเช่นเดียวกัน แล้วก็ชวนกระต่าย กระต่ายก็ยินดีร่วมคณะไปด้วย เดินทางต่อมาก็ได้พบนกพิราบเข้าอีกฝูงหนึ่ง เมื่อต่างชักชวนนกพิราบก็ยินดีมากับแมวและสัตว์อื่น ๆ แมวเดินทางมาถึงพระราชวังแห่งหนึ่ง จึงไปเคาะประตูยามเฝ้าประตูได้ยินเสียง ก็ออกมาเปิดถามว่า “มาเคาะประตูทำไม”

“เจ้าชายเจ้านายเราส่งเราให้นำสารมาถวายพระราชา”
เมื่อยามนำความไปทูลพระราชา พระราชาก็โปรดให้เปิดประตูรับขบวนของแมวที่ประกอบด้วยฝูงกระต่าย ไก่่นากับนกพิราบ แมวทูลพระราชาว่า

“ข้าแต่พระราชา เจ้าชายเจ้านายของข้าพระองค์นำไก่่นากระต่าย นกพิราบเหล่านี้มาถวายพระองค์เป็นเครื่องบรรณาการพะยะค่ะ”

เมื่อนำเครื่องบรรณาการมากมายเช่นนี้มาถวาย แมวก็เลยได้รับเกียรติอย่างสูงขนาดแขกบ้านแขกเมือง ได้กินอาหารอย่างดีหรูหรา ครั้นอิ่มเรียบร้อยแล้ว แมวก็ทูลพระราชาว่า

“เจ้าชายส่งข้าพระองค์มาเพื่อทาบตามสูลขอเจ้าหญิงพระธิดาพะยะค่ะ”

พระราชาทรงปลาบปลื้มพระทัยที่มีเจ้าชายผู้มั่งคั่งมาสูลขอเจ้าหญิง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้รับรู้เรื่องหรือรู้จักเจ้าชายดีพอ แมวก็เลยรวบรัดวันเสกสมรสเลยทีเดียว เมื่อทุกอย่าง-

เรียบร้อยแล้ว แมวกีรีบเดินทางกลับบ้าน พออย่างเท้าเข้าบ้าน ก็เห็นเจ้าชายกันแสงอยู่ เพราะแมวไปเสียหลายวัน ทั้งเจ้าชาย ไข่มุกหิมะ แมวกีรก็ทูลว่า

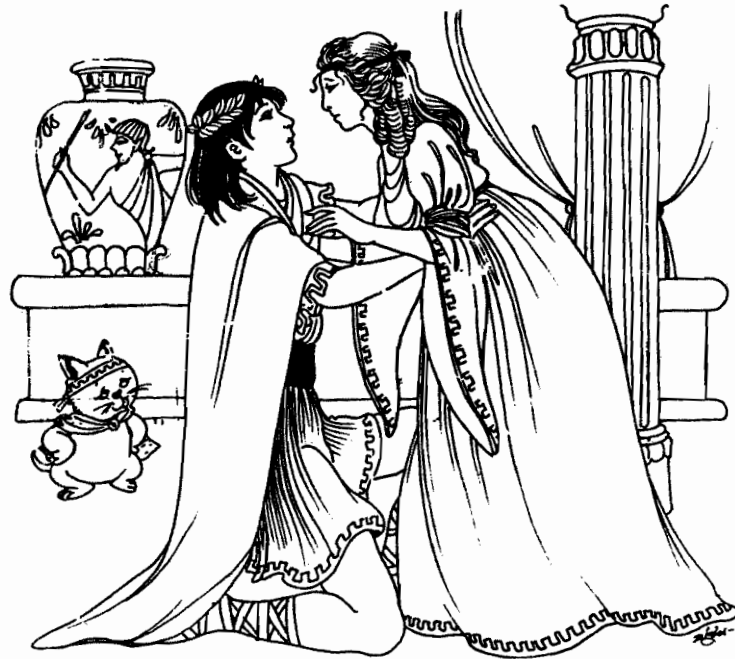
“ไม่ต้องกันแสงพะยะค่ะ ข้าพระองค์ไปขอพระธิดา พระราชาองค์หนึ่งให้แล้ว”

เจ้าชายฟังแล้วกลับกริ้วแมวเป็นพินเป็นไฟ แต่แมวไม่สนใจเชื่อแน่ว่าตนเองทำถูกแล้ว ดังนั้นทั้งนายทั้งปาวก็ออกเดินทาง เดิน เดินกันมาถึงธารน้ำแห่งหนึ่งระหว่างช่องเขา แมวออกคำสั่งว่า “ประทับตรงนี้แหละเจ้าชาย เดี่ยวข้าพระองค์จะกลับมา” แล้วแมวก็กออกจากที่นั่นตรงไปยังวังพระราชินี เมื่อขอเฝ้าพระราชินีได้แล้ว และพระราชินีตรัสถามถึงเจ้าปาว แมวกีรก็ทูลว่า

“อย่าถามเลยพะยะค่ะ เกิดเรื่องระหว่างมากกลางทาง เจ้าชายเลยยังเสด็จมาไม่ถึง” เมื่อพระราชินีทรงขยับจะถามต่อไป แมวกีรก็ชิงเล่าเสียก่อนว่า “ม้าที่เจ้าชายประทับมันไม่ไหวเลย วิ่ง ๆ มาสะดุ้งเจ้าชายตกลงไปในลำธารเสียแล้ว เสื้อผ้าฉีกขาด รองเท้าหลุดหายไป ยังดีที่หัวไม่แตก ข้าพระองค์คิดจะกลับไปเอาเสื้อผ้ารองเท้าชุดใหม่ที่วังก็ไกลเกินไป จึงตัดสินใจมาเฝ้าพระองค์ ทูลให้ทรงทราบเสียก่อน”

พระราชินีจึงโปรดให้มหาดเล็กจัดเสื้อผ้าอย่างดีที่สุด ส่งไปถวายเจ้าชาย เครื่องทรงเหล่านั้นที่แมวนำไปถวายก็ได้ทำให้เจ้าชายเป็นเจ้าปาวที่สง่างาม ถึงกับทำให้ทุกคนมอง

อย่างตะลึงเมื่อเจ้าชายเสด็จไปถึงวังพระราชินี เป็นอันว่าเจ้าบ่าว
ผู้เข้าพิธีเสกสมรสกับธิดาพระราชามีศักดิ์ศรีสมกับธิดาพระ
ราชาทุกประการ

เมื่อพิธีเสกสมรสผ่านไปได้ราว ๑๕ วัน แมวก็ได้ทูล
พระราชินีว่า

“ข้าแต่พระราชินี บัดนี้พิธีเสกสมรสก็ได้เสร็จสิ้นลง
แล้ว สมบัติของพระองค์เราก็ได้เห็นกันแล้ว ต่อไปนี้เราจะ
ได้ไปเห็นสมบัติอันเป็นทรัพย์มรดกของเจ้าบ่าวกันบ้างละ”
ได้ยินแมวพูดเช่นนั้น เจ้าชายถึงกับนิ่งอึ้ง จ้องมองดูแมว

เซมิ่ง แมวเชิญพระราชากับคนของพระราชารวม ๑๒ คน
พร้อมด้วยกองทัพให้ติดตามไปดู และตกลงกันว่าจะออกเดิน
ทางในเช้าวันรุ่งขึ้น คนเหล่านั้นขี่ม้าไปมีแมวนำขบวน เมื่อ
มาตามทาง ได้พบโคบาลที่มีวัวอยู่ในครอบครองถึง ๓๐๐ ตัว
แมวพูดกับนายโคบาลว่า

“สวัสดี นายโคบาล” นายโคบาลก็ทักตอบ แมวจึงพูด
ต่อไปว่า

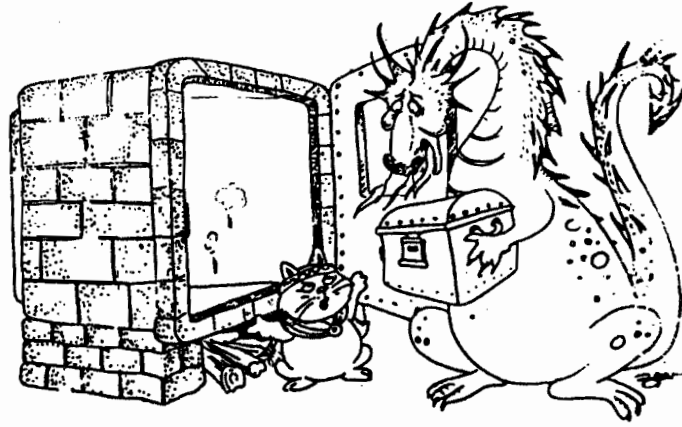
“รู้ไหมว่าข้ามาทำไม เห็นกองทัพที่กำลังตามหลังข้า
มาไหมละ นั่นละเขาจะมาจับตัวท่านละ เพราะเกิดมีคนไป
แจ้งความเท็จว่าท่านขโมยวัว เขาจะมาชักใช้ไต่ถามท่านว่า
วัวที่อยู่ในครอบครองของท่านนั้นเป็นวัวของใครแน่ ท่านต้อง
บอกนะว่าวัวเหล่านี้เป็นของท่านลอร์ดยันนัตติแห่งมัสโตรโฆว
บัตติ”

นายโคบาลขอบอกขอใจแมวเสียยกใหญ่ แมวเดินทาง
ต่อไปไปพบนายเมษบาลคนเลี้ยงแกะ มีแกะฝูงใหญ่อยู่ใน
ความครอบครอง แมวก็พูดกับนายเมษบาลเช่นเดียวกัน นาย
เมษบาลจึงก็มาราบกรานแมวด้วยความสำนึกในบุญคุณ
อย่างใหญ่หลวง แมวเดินทางไปจนถึงวังแห่งหนึ่งใหญ่โตโอฬาร
มาก แมวไปเคาะประตูก็ปรากฏมีมังกร ๔๐ ตัวออกมาถาม
ว่า “มาทำไม”

“มาเตือนพวกเจ้านะซี ว่ามีกองทัพใหญ่กำลังยกมาจะ
มาพิฆาตเช่นฆ่าพวกเจ้า เพราะฉะนั้นจงรีบหนีไปเสียปล่อย

เอาไว้ตัวเดียวก็พอ ไว้ช่วยข้ายกหีบหนัก ๆ ข้าจะดูแลเขาเอง
เร็ว รีบไปให้พ้นทีวนะ”

มังกรก็รีบตาลีตาลานหนีไฟ เหลืออยู่เพียงตัวเดียวไว้
ช่วยแมวยกหีบข้าวของ พอยกเสร็จก็พอดีกองทัพยกมาถึงแต่
ยังอยู่นอกประตูวัง มังกรตกใจละล้าละลังถามแม่ว่า “จะ
ให้ข้าอยู่ที่ไหนล่ะ” แมวก็นั่งว่า “ໄ໊ໄ໊ น่าสงสารจริง เร็ว
เข้าไปซ่อนในเตาอบนั่นแหละ” พอมังกรเข้าไปขดตัวอยู่ใน
นั้นแล้ว แมวก็ไปหากิ่งไม้โยนเข้าไปในเตาและเผามังกรเสียเลย

ระหว่างมาตามทางพระราชาทรงชักໄ໊ໄຕ่ตามนาย
โคบาลกับนายเมษบาล พอทรงทราบว่าเป็นของท่าน ลอร์ด
ยันนัตติแห่งมัสโตรໄ໊วบลัดติดตามที่แมวอุปโลกน์ให้เจ้าชาย
เป็น ก็ทรงปิติยินดีที่มีเขยมั่งคั่ง ครั้นเสด็จมาถึงวังของมังกร
แมวก็นำเขยเสด็จเข้าไปข้างใน แมวทูลเชิญพระราชาทรงให้เสวย

พระกระยาหารอันเป็นของมังกรเหล่านั้นนั่นเอง ซึ่งล้วนแล้ว
ไปด้วยเนื้อสัตว์ป่าที่ล่ามาได้ เหล่าก็มีมากมายพอจะเลี้ยงกัน
ได้จนเฒ่ามาย ถึงเวลานานต่างก็ไปนอนบนเตียงอันอ่อนนุ่ม
ของมังกร เจ้าของวังนั้นอีก ตกกลางคืนมีมังกรที่ถูกเผาใน
เตาไฟก็ปรากฏร่างร้องออกมาว่า

“แล้วจะให้ข้าเป็นอะไรอีก”

“โธ โธ เจ้าสัตว์ผู้ยาก นี่แน่ข้าจะบอกอะไรให้ เจ้าก็
กลายร่างให้เป็นถึงเงินถึงทองเสียซิ”

เช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อบรรดาแขกตื่นนอน ดื่มนมทั่วกันแล้ว
แมวก็นั่งบอกว่า

“ที่นี่พวกท่านจะได้เห็นทรัพย์สินสมบัติของเจ้าชายเสียที”

แมวพูดแล้วก็เปิดเตาออก ถึงไม้โบริ่งก็กลิ้งออกมา
ทหารคนหนึ่งเอาขวานฟันให้แตกออก ถึงไม้โบริ่งนั้นก็แตกออก
เป็นสองซีก โอโฮ อะไรกันนั้น เหรียญเงินเหรียญทองกระจาย
ออกมาเต็มห้อง แขกทุกคนต่างมองตากันด้วยความตื่นตัน
งงเงงเงงที่เห็นทรัพย์สินสมบัติมากมายเช่นนั้น แม้แต่เจ้าชายในนาม
ของลอร์ดยันนัตสึเองก็ตะลึงเมื่อเห็นเช่นนั้น

แมวเพียงแสดงให้ใคร ๆ ได้เห็นทรัพย์สินสมบัติของเจ้าชาย
จนเป็นที่พอใจของแขกแล้ว ทุกคนรวมทั้งเจ้าชายก็กลับไป
ยังบ้านเมือง เป็นอันว่าชีวิตของเจ้าชายผู้เป็นเจ้าของแมวได้รับความ
สุขสบายเพราะความเจ้าปัญญาของแมวแสนกลตัวนี้
นั่นเอง

นกกระสากาหลิบ (นิทานอาหรับ)

ทางอินเดียมีเรื่องถอดวิญญานจากคนไปเข้าวิญญานของสัตว์ ดังเรื่องพระเจ้าวิกรมาติตย์ถอดวิญญานไปเข้าร่างนก ทางอาหรับก็มีเรื่องคนกลายร่างเป็นนก ดังที่เพอร์ล เอส บัค เล่าไว้ในเทพนิยายตะวันออกดังต่อไปนี้

เรื่องเล่าถึงกาหลิบราชิดแห่งแบกแดด วันหนึ่งขณะที่ประทับพักผ่อนพระอิริยาบถอย่างสำราญในตอนบ่าย วิเชียร

มันซอร์ อำมาตย์ผู้ใหญ่ก็ได้มาเฝ้า มีสีหน้าไม่สู้สบาย กาหลิบทรงสงสัยจึงตรัสถามถึงสาเหตุ วิเชียรก็ทูลว่า

“ข้าแต่องค์กาหลิบ ที่ห้องพระโรงข้างล่าง มีพ่อค้าเร่ นำของสวย ๆ งาม ๆ มาขายพะยะค่ะ ที่ข้าพระองค์มีสีหน้าไม่สู้สบายก็เพราะข้าพระองค์ไม่มีเงินจะซื้อของที่อยากได้”

เมื่อทรงทราบเช่นนั้น กาหลิบก็โปรดให้เรียกพ่อค้าเร่คนนั้นมาเข้าเฝ้า เพราะพระองค์ก็ทรงปรารถนาจะประทานของขวัญให้แก่วิเชียรของพระองค์อยู่เหมือนกัน ครั้นใหญ่ ๆ ทาสก็นำพ่อค้าเร่ร่างเตี้ยล่ำหน้าดำคล้ำ เสื้อผ้าเก่าขาดรุ่งริ่ง มีหีบใส่ของขายต่าง ๆ แบกมาด้วย กาหลิบกับวิเชียรดูของหมดทุกอย่างแล้ว กาหลิบก็ทรงเลือกปิ่นปักสำหรับองค์เอง กระบอกหนึ่งกับประทานให้วิเชียรมันซอร์กระบอกหนึ่งและยังซื้อหีบประดับเพชรประทานภรรยาของวิเชียรมันซอร์อีกใบหนึ่งด้วย ขณะที่พ่อค้าเร่กำลังจะปิดหีบ กาหลิบบังเอิญทอดพระเนตรเห็นลั่นชกเล็ก ๆ จึงตรัสถามว่ามีอะไรอยู่ในนั้นจะขายหรือไม่ พ่อค้าก็ดึงลั่นชกออกและหยิบกล่องใบหนึ่งออกมาให้ทอดพระเนตร ในกล่องนั้นมีผงสีดำ ๆ นอกจากกล่องแล้วยังมีม้วนกระดาษเขียนอักษรประหลาดซึ่งกาหลิบกับวิเชียรต่างก็อ่านไม่ออก

“ข้าพระองค์ได้ของสองสิ่งนี้มาจากพ่อค้าคนหนึ่ง ซึ่งได้ของนี้มาจากเมืองเมกกะ ข้าพระองค์ไม่ทราบว่าราคาถูก

แพงเพียงไร แต่เก็บไว้ก็ไม่มีประโยชน์อะไร พระองค์ประสงค์จะได้ไว้ก็ดีพะยะค่ะ”

ถึงแม้จะอ่านไม่ออก กาลิบันก็ทรงปรารภนาจะได้กระดาษม้วนนั้นเก็บไว้ในหอสมุด จึงได้ตกลงซื้อเอาไว้พร้อมทั้งกล่องหนังสือดำนั้นด้วย เมื่อพ่อค้าเร่ทูตลากลับไปแล้ว กาลิบันก็ทรงประสงค์จะรู้ว่าในม้วนกระดาษนั้นมีข้อความว่าอะไร จึงโปรดให้วิเชียรไปเที่ยวหาคนที่สามารถอ่านอักษรแปลก ๆ ได้ และวิเชียรก็ทูลว่า “มีแต่ชาลิมนผู้คงแก่เรียนเท่านั้นพะยะค่ะ ที่รู้ภาษาทุกภาษาภายใต้ดวงอาทิตย์ บางทีอาจจะอ่านข้อความในม้วนกระดาษนั้นได้”

กาลิบันจึงโปรดให้ไปพาตัวชาลิมนมาเข้าเฝ้าทันที และตรัสว่า

“ชาลิมน ข้าได้ยินว่าเจ้าเป็นผู้คงแก่เรียน จงอ่านม้วนกระดาษนี้ดูซิอ่านออกไหม ถ้าอ่านออกข้าจะให้เสียเกียรติดยศแก่เจ้า แต่ถ้าอ่านไม่ออก ข้าจะสั่งให้เขาตบหน้าเจ้า ๑๒ ที และโบยที่ฝ่าเท้าเจ้า ๒๕ ที ในฐานะที่เจ้าเป็นผู้คงแก่เรียนปลอมๆ”

ชาลิมนถวายบังคมอย่างนอบน้อม แล้วเหลือบมองดูม้วนกระดาษนั้น ทันใดก็อุทานออกมาว่า “ขอให้ข้าพระองค์ตายไปต่อหน้าที่เดียวละ ถ้าหากอักษรในนี้ไม่ใช่ละติน”

“ดีแล้ว” กาลิบันตรัส “ถ้าเป็นละตินละก็ ลองอ่านดูซิ เขาเขียนไว้ว่าอย่างไร”

ชาลิมก็อ่านแล้วแปลถวาย มีความว่า “ใครก็ตามที่นัด
ผงในกล่องนี้ พร้อมกับนั้นพูดคำ มูตาบอร์ละก็ จะกลายร่าง
เป็นสัตว์อะไรก็ได้ตามใจ แล้วจะเข้าใจภาษาสัตว์ทั้งปวงด้วย
ครั้นเมื่ออยากจะกลายร่างกลับเป็นคนดังเก่าละก็ เพียงแต่
ก้มหัวคำนับไปทางตะวันออก ๓ ที แล้วก็กล่าวคำคำเดียว
กันนั้น แต่ระวังนะ เวลาที่อยู่ในร่างสัตว์หรือนกใด ๆ ก็ตาม
ห้ามหัวเราะ มิฉะนั้นจะลืมนามศักดิ์สิทธิ์ และจะกลายเป็นสัตว์
ตลอดไป”

พอชาลิมอ่านจบ กาหลิบทรงตีพระทัย กำชับชาลิมไม่ให้
บอกเรื่องนี้ให้ใครรู้ แล้วก็ประทานเสื้อเกียรติยศตามสัญญา
เมื่อชาลิมไปพ้นแล้ว กาหลิบก็ตรัสแก่วิเชียรว่า

“เข้าทีนะ มั่นชอร์ ข้าจะอยากกลายร่างเป็นสัตว์เร็ว ๆ
เหลือเกิน พรุ่งนี้เข้ามาหาข้าแต่ตรู ๆ นะ เราจะออกไปตาม
ชนบทด้วยกัน เอาผงด่า ๆ นั้นไปนัด แล้วคอยฟังเสียงพูดใน
อากาศ ในดินและในน้ำ”

เช้าวันรุ่งขึ้น กาหลิบก็เสด็จออกเดินทางไปกับวิเชียร
แต่ล่าพัง ตอนแรกก็เสด็จไปในอุทยาน ต่างมองหาสัตว์ชนิด
ใดชนิดหนึ่งเพื่อจะทดลองยา แต่ก็ไม่เป็นผล จึงไปต่อไปจน
ถึงสระน้ำ ที่มักจะมีสัตว์หลายต่อหลายชนิดโดยเฉพาะจะมี
นกกระสา ซึ่งมีท่าทางสงบ ๆ มีสง่า และคุยกันจ้อยอยู่ตลอด
เวลา เมื่อกาหลิบเสด็จไปถึงสระน้ำก็ทอดพระเนตรเห็นนก-

กระสาวัวหนึ่งเดินเข้าไปย่ำมาเพื่อหากบกิน แล้วก็บ่นอะไร
พึมพำ ๆ ทันใดนั้นก็ได้ยินกระสาวัวอีกตัวหนึ่งบินตรงมายังที่
เดียวกันนั้น วิเชียรจึงทูลว่า

“นกกระสาสองตัวนี้คงจะมาคุยกัน ข้าพระองค์ว่าเรา
กลายร่างเป็นนกกระสาดีไหมพะย่ะค่ะ”

“ดีเหมือนกัน” กาหลิบตรัส “แต่ว่าข้อมวิธีที่จะกลายเป็น
คนให้ถนัดอีกทีหนึ่ง เอ้า คำนับไปทางตะวันออก ๓ ที
แล้วพูดว่า มูตาบอร์ แล้วข้าก็จะกลายเป็นกาหลิบและเราจะ
ได้เป็นวิเชียรอีกครั้งหนึ่ง แต่ว่าอย่าหัวเราะนะเดี๋ยวจะพลาด”

ขณะที่กาหลิบตรัสอยู่นั้น นกกระสาที่กำลังบินวนอยู่นั้น
ก็ร่อนลงสู่พื้นดิน ทันใดนั้นกาหลิบก็ทรงดึงกล่องผงสีด้าออก
มาและหยิบมานัด เสร็จแล้วก็ส่งให้วิเชียรทำตามบ้าง แล้ว
ทั้งสองก็ร้อง มูตาบอร์ ออกมาพร้อมกัน ทันใดนั้นขาคนทั้งสอง
ก็ค่อย ๆ เรียวยาวออกแล้วหย่นเป็นสีแดง รองเท้าสีเหลือง
ก็ค่อยกลายเป็นเท้าของนกกระสา แขนก็กลายเป็นปีก และ
คอก็ยาวออกมา หนวดเคราก็หายไป ร่างคนทั้งสองก็มีขน
ปกคลุมอยู่ทั่วไป กาหลิบทรงอุทานอย่างตื่นตะันว่า “จะอย
ปากช่างสวยเหลือเกินนะ ท่านวิเชียร” วิเชียรก็ทูลตอบว่า

“พระองค์ทรงเป็นนกกระสาที่สง่างามยิ่งกว่ากาหลิบ
พะย่ะค่ะ แต่เสด็จไปไกล ๆ พวกนกกระสาเถอะพะย่ะค่ะ ไป
ฟังดูว่าเราจะเข้าใจภาษาของเขาบ้างไหม”

ขณะนั้นก็ปรากฏว่ามีนกกกระสาคู่หนึ่งร่อนลงมาสู่พื้นดิน แล้วทั้งคู่ก็คุยกันด้วยเรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานจนกาหลิบกับวิเชียรอดหัวเราะไม่ได้ จึงหัวเราะออกมา นกกกระสาทั้งคู่ตกใจก็เลยบินหนีไป ทันใดนั้น วิเชียรก็นึกขึ้นมาได้ว่าได้มีข้อห้ามอย่างเคร่งครัดว่าไม่ให้หัวเราะ จึงอุทานออกมาว่า

“ตายละ เดี่ยวจะต้องกลายเป็นนกกกระสาไปตลอดชีวิต ละจะทำอะไรกัน ลองพูดคำนั้นดูซิ”

“ต้องคำนับทางตะวันออก ๓ ทีนะ” กาหลิบตรัส “แล้วพูดว่า มู...มู....มู”

นกกกระสากาหลิบกับวิเชียรคำนับจะงอยปากจดดิน แต่ว่าคำศักดิ์สิทธิ์นั้นหลุดไปจากความทรงจำโดยสิ้นเชิง ถึงจะพยายามนึกกันเท่าไรก็ตาม ก็นึกออกแต่คำ มู.....มู....มู

เท่านั้น จึงเป็นอันว่ากาหลิบและวิเชียรมันซอร์ คงต้องเป็น
 นกกระสาตลอดไป นกกระสาที่กลายร่างไปโดยอำนาจยา
 และคำศักดิ์สิทธิ์นั้นก็ไต่แต่เดินท่อม ๆ ไปตามทุ่งหญ้า จน
 ปัญญาไม่รู้จะทำอะไรต่อไป จะเปลี่ยนร่างใหม่ให้กลายเป็น
 ร่างเดิมก็ทำไม่ได้ จะกลับไปในเมืองไปบอกใครต่อใครว่า
 ตนคือกาหลิบกับวิเชียรก็ทำไม่ได้ เพราะใครจะเชื่อ ก็จะเป็น
 ไปได้หรือที่ราษฎรกรุงแบกแดดจะมีกาหลิบผู้ครองบ้านเมือง
 เป็นนกกระสา

นกกระสาทั้งสองพยายามเลี้ยงตัวเองด้วยผลไม้ แต่ก็
 กินลำบากด้วยจะงอยปากอันยาวนั้น แม้กระนั้นนกกระสา
 จำแลงก็ยังไม่วางใจกินกับสัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ สิ่งที
 ปรารถนาอยู่อย่างเดียวคือ บินไปไหนมาไหนได้ ทั้งสองจึง
 มักจะบินไปมาเหนือกรุงแบกแดด เพื่อดูว่าเกิดอะไรขึ้น ใน
 ระหว่าง ๒-๓ วันแรกก็ให้เห็นความเศร้าโศกความเดือดร้อน
 ของผู้คนตามท้องถนน แต่พอตกถึงวันที่ ๔ ขณะที่จับอยู่บน
 หลังคาพระราชวัง นกกระสากาหลิบกับวิเชียรก็ได้เห็น
 กระบวนแห่หรรษาผ่านไปตามถนน มีเสียงตีกลองเป่าแตร
 มีคนสวมเสื้อแดงปักดินทองนั่งโก่งหลังม้า แวดล้อมด้วย
 ทาสที่แต่งตัวสวยงาม คนเมืองแบกแดดราวครึ่งหนึ่งมาแห่
 ห้อมล้อมร้องตะโกนว่า “มิดชา กาหลิบแห่งแบกแดด จงเจริญ”

นกกระสาทั้งสองหันหน้ามองดูตากัน แล้วกาหลิบในร่าง
 นกกระสาก็ตรัสออกมาว่า

“นี่ก็ออกหรือยัง วิเชียรว่าทำไมเราจึงได้ถูกอำนาจยา
อำนาจศักดิ์สิทธิ์นั้นมาทำให้กลายเป็นนกกระสาไปอย่างนี้
เจ้ามิรชานี่มันเป็นลูกชายศัตรูของข้า เจ้าก็สนุกร่มดอ่หมอ
ผีผู้เรืองฤทธิ์โง่งละ มันเคยสาบานว่าจะต้องแก้แค้นข้าให้ได้
ถึงแม้ว่ามันข้าก็ไม่ยอมสิ้นหวังหรอกนะ มาเถอะไปที่หลุม
ฝังศพของศาสดาด้วยกัน บางที ณ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์นั้น คำสาป
นั้นอาจจะเสื่อมอำนาจลงไปได้บ้าง”

ตรัสแล้ว นกกระสากาหลิบก็ชวนนกกระสาวิเชียรบิน
ตรงไปยังเมืองเมดินา แต่ว่าไปไม่ได้สะดวกรวดเร็วนัก เพราะ
ยังไม่สันทัดในการบิน วิเชียรอายุมากแล้ว บินเร็วไม่ไหวจึง
ทูลว่า

“พระองค์บินเร็วเหลือเกิน ข้าพระองค์ตามไม่ทัน นี่ก็
จะเย็นอยู่แล้ว เราหาที่พักค้างคืนเสียก่อนไม่ดีหรือพะยะค่ะ”

กาหลิบทรงเห็นด้วย และได้เห็นที่ปรักหักพังแห่งหนึ่ง
ในหุบเขาดูเหมือนจะเป็นปราสาทเก่า พอจะเป็นที่อาศัยพัก
นอนได้ ทั้งสองจึงบินร่อนลงมา และได้เดินตรวจสอบสถานที่นั้น
เห็นยังมีห้องหับอีกหลายห้องที่ยังรักษาไว้อย่างดีทำให้แลเห็น
ความสวยงามตอนแรกสร้าง แต่ทันใดนั้นเองนกกระสาวิเชียร
ก็ยืນนิ่งและกระซิบทูลว่า “พระองค์ได้ยินเสียงอะไรไหม-
พะยะค่ะ ข้าพระองค์ได้ยินเสียงสะท้อน เสียงครางแล้วก็เสียง
ถอนใจ”

นกกระสาเกาหลีก็ได้ยืนชนเดียวกัน เสียงร้องให้กระซิกที่ค่อยได้ยินชัดเจนขึ้นน่าจะเป็นเสียงคนไม่ใช่เสียงสัตว์ นกกระสาเกาหลีใครรู้ว่าเป็นเสียงอะไร จึงทำท่าจะวิ่งตรงไปยังเสียงนั้น นกกระสาวิเชียรพยายามใช้จะงอยปากห้ามไว้ เพราะรู้ไม่ได้ว่าอันตรายอะไรจะเกิดขึ้น ถึงจะเป็นนกกระสาแต่หัวใจเป็นราชาผู้กล้าหาญ นกกระสาเกาหลีก็หายอมหยุด ไม่กลับวิ่งไปตามทางมืด ๆ และก็ได้เห็นประตูบานหนึ่งแง้มอยู่ เสียงสระอื่นดังชัดเจนมาจากประตูนี้ กาหลิบจึงใช้จะงอยปากผลักประตูให้เปิดออก แต่องค์เองก็ยังคงยืนอยู่ที่ประตู พระเนตรมองกวาดไปทั่วห้องด้วยความแปลกพระทัย เพราะในห้องที่มีแสงเรือง ๆ มาจากหน้าต่างบานเล็ก ๆ นั้นว่างเปล่า ไม่มีอะไรนอกจากนกเค้าแมวตัวใหญ่หนึ่งอยู่มีน้ำตาไหลพราก ๆ มาจากดวงตากกลมโตของนกเค้าแมวตัวนั้น มีเสียงสระอื่นปนเสียงพึมพำ ดังมาจากจะงอยปากปิด ๆ นั้นด้วย พอนกเค้าแมวแลเห็นนกกระสาสองตัวนั้น ก็ร้องออกมาด้วยความดีใจเป็นที่สุดใช้ปีกสีน้ำตาลลาย ๆ เช็ดน้ำตา แล้วพูดภาษาอาหรับอย่างถูกต้องชัดเจนออกมาว่า

“เชิญ เชิญ ท่านนกกระสาท่านจะมาเป็นผู้มาปลดปล่อยข้าให้พ้นคำสาป เพราะมีคำทำนายว่า ข้าจะมีโชคดีเพราะนกกระสา”

กาหลิบยืดยาวก้มลงตรัสแก่นางนกเค้าแมวนั้นว่า

“ยินดีจริง นางนกเค้าแมว เราจะได้เป็นเพื่อนกันในยามยาก แต่ว่าเห็นจะไม่สมหวังหรอกที่จะหวังให้นักกระสาเป็นผู้ปลดปล่อยคำสาปให้ล่ะ เพราะเราเองก็สิ้นหวังเช่นเดียวกับนาง”

นางนกเค้าแมวจึงถามเหตุผลและขอให้นักกระสาเล่าให้ฟัง เมื่อจบแล้ว นางก็เล่าเรื่องของตนเองให้ฟังบ้าง “พ่อของข้าเป็นราชาแห่งหมู่เกาะอินดิส ข้าเป็นลูกสาวชื่อ ลูซา เจ้ากัสนูร์ศัตรูของท่านคนนี้แหละ วันหนึ่งมันได้มาหาพ่อ ข้า และสว่ขอข้าให้เจ้ามิรชาลูกชายมัน พ่อข้าเป็นคนอารมณ์ฉุนเฉียวจึงไล่มันเปิดไปเลย ต่อจากนั้นไม่นาน เจ้าคนชาติชั่วนั้นมันก็ปลอมตัวเป็นทาสนำเครื่องดื่มมาให้ข้าและด้วยน้ำนั้นแหละที่ทำให้ข้ากลายเป็นนกเค้าแมวไป ขณะที่ข้าเป็นลมไป เพราะความตกใจกลัว มันก็พาข้ามาอยู่ที่นี่ แล้วร้องสาปออกมาด้วยเสียงอันน่าสยดสยองว่า

“เจ้าต้องอยู่ที่นี่ อยู่โดดเดี่ยวน่าเกลียดจนเป็นที่ดูถูกดูหมิ่นของสัตว์ทั้งปวงตลอดไป จนกว่าจะถึงวาระสุดท้าย แต่ก็มีเงื่อนไขว่า ถ้ามีใครมาขอแต่งงานด้วยละก็ จะพ้นคำสาปนี้ไปได้ นี่ละเป็นการแก้แค้นที่ข้ามีต่อเจ้าต่อพ่อเจ้าละ”

“เวลาล่วงไปตั้งหลายเดือนมาแล้ว ข้าก็ได้แต่นั่งเศร้าเหงาเหมือนฤษีอยู่ในกำแพงล้อมอย่างนี้ และกลัวไปหมดแม้แต่สัตว์ด้วยกัน ความสวดยความงามของธรรมชาติในตอนกลางวันก็เป็นอันไม่ได้เห็น เพราะตาและอะไรไม่เห็นในตอน

กลางวัน จะได้เห็นก็ต่อเมื่อตกกลางคืน แสงจันทร์ส่องเข้ามาในห้องนี้จึงจะแลเห็น” เล่าแล้ว นางนกเค้าแมวก็ถอนใจ น้ำตาไหลออกมาอีก

นกกระสากาหลิบทรงคิดอย่างหนัก เมื่อฟังเรื่องของนางนกเค้าแมวลูซาแล้วจึงตรัสถามว่า “แล้วเรื่องอย่างนี้ไม่มีวิธีแก้ใยังไรบ้างหรือ”

“คงจะมี” นางนกตอบ “ตามธรรมดาเจ้าก็สนใจจะมาที่นี่เดือนละครั้ง ต่อจากห้องนี้ไปไม่กี่ไกลนัก มีห้องโถงใหญ่อยู่ห้องหนึ่ง ซึ่งมันมักจะจัดเป็นที่เลี้ยงอาหาร เพื่อนฝูงของมัน ข้าเคยแอบดูบ่อย ๆ มันคุยกันเรื่องชั่วร้ายต่าง ๆ ที่มันไปทำมา และบางทีคำศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านลืมนไปแล้ว อาจจะปรากฏอยู่ในการสนทนาของมันก็เป็นได้”

“จริงหรือ เจ้าหญิงลูซา” กาหลิบตรัสออกมาอย่างตื่นเต้น “ไหนบอกซิว่า มันจะมาเมื่อไหร่ แล้วห้องโถงนั้นอยู่ไหน”

นางนกเค้าแมวลูซานิ่งอึ้งไปครู่หนึ่งแล้วพูดว่า “ขอท่านอย่าคิดว่าข้าใจร้ายเลยนะ ข้าอยากขอเงื่อนไขอะไรท่านสักอย่างหนึ่ง

“อะไรล่ะบอกมาเถอะ บอกมา” กาหลิบตรัส “ข้ายินดีทำตามที่ท่านประสงค์เสมอ”

“ท่านก็ย่อมรู้อยู่แล้วว่า ข้าเองก็อยากเป็นอิสระเหมือนกัน” ลูซาพูด “แต่ข้าจะเป็นอิสระได้ก็ต่อเมื่อมีคนมาขอแต่งงานด้วย

เพราะฉะนั้นต้องเป็นท่านคนใดคนหนึ่งช่วย ข้าจึงจะได้เป็นอิสระ”

นกกระสาทั้งสองกลับอิงไปแทนที่ ขอดอกไปปรึกษา กันข้างนอก กาหลิบตรัสว่า “วิเชียรแต่งกับนางเถอะ”

“ไม่ได้พะยะค่ะ” วิเชียรรีบตอบ “ขึ้นทำอย่างนั้น เมียข้า พระองค์เป็นควักลูกตาออกเป็นแน่ ข้าพระองค์ก็แก่แล้ว ส่วน พระองค์ยังหนุ่มแน่นแล้วยังไม่ได้อภิเษกสมรส เหมาะกับ เจ้าหญิงสาว ๆ สวย ๆ”

“รู้ได้อย่างไรล่ะว่าสาว ๆ สวย ๆ มันออกจะเสียวอยู่นะ” กาหลิบตรัส แต่เมื่อทรงเห็นว่าถึงอย่างไรวิเชียรก็ไม่ยอม วิเชียรเต็มใจเป็นนกกระสาตลอดไปดีกว่าแต่งงานกับนาง นกเค้าแมว พระองค์จึงทรงยอมตกลง นางนกเค้าแมวยินดี เป็นอย่างยิ่ง แล้วบอกต่อไปว่า จะไม่มีโอกาสไหนดีไปกว่า โอกาสนี้เลย เพราะกัสนนุรจะมาประชุมกับเพื่อนคืนวันนี้ เดียว แล้วก็พานกกระสาทั้งสองไปยังห้องโถงนั้น เมื่อไปถึง นกเค้าแมวก็นั่งมาบอกนกทั้งสองให้เจียบ ๆ และให้แอบอยู่ ตรงรอยแตก ซึ่งจะแลเห็นภายในห้องโดยตลอด ห้องนั้นมี เสาสลักเสลา มีตะเกียงสี ๆ จูดยู่เป็นอันมากแทนแสงตะวัน ตรงกลางห้องมีโตะกลมและบนโตะมีอาหารมากมายหลาย- อย่าง มีคนนั่งล้อมโตะอยู่ ๕ คน นกกระสากาหลิบกับวิเชียร จำได้ทันทีว่าคนหนึ่งในจำนวนนั้นมีไซโครอื่น เจ้าพ่อคำเร่

ที่มาขายผงวิเศษนั่นเอง คนนั่งติดกันขอให้พ่อค้าเร่งเล่าเรื่อง
ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกาหลิบให้ฟัง อีกคนหนึ่งก็ถามขึ้นบ้างว่า

“คำอะไรล่ะที่เจ้าเลือกให้เขานะ”

“คำละตินยาว ๆ คำหนึ่ง มูตาบอร์โงล่ะ”

พอได้ยินคำนี้ นกกระสาทั้งสองแทบจะอุทานออกมา
ด้วยความยินดี ขวนกัณวิ่งตรงไปยังประตูปราสาทเก่าปรัก-
หักพังนี้จนนกเค้าแมววิ่งตามแทบจะไม่ทัน พอมาถึงประตู
นกกระสาภาลิบทรงหันไปตรัสแก่นางนกเค้าแมวว่า “ท่าน
ผู้ปลดปล่อยข้ากับสหายของข้า ขอท่านได้รับข้าเป็นสามีของ
นางเถอะ เป็นการพิสูจน์ว่าข้ารู้สึกรักบุญคุณของนางตลอดชั่ว-
กาลนาน”

ตรัสแล้วก็ชวนวิเชียรหันหน้าไปทางทิศตะวันออก คำนับ
สามที่ไปที่ดวงอาทิตย์ ซึ่งขณะนั้นกำลังจะขึ้นพ้นยอดเขา แล้ว
คนทั้งสองก็ร้อง มูตาบอร์ ออกมาพร้อมกัน พอสันเสียงว่าง
นกกระสา ก็หายไ้ไปกลายเป็นกาหลิบกับวิเชียรดั่งเดิม ทั้งเจ้า
ทั้งข้าต่างกอดกันร้องให้ไปบ้างหัวเราะไปบ้าง จนได้สติหัน
ไปรอบ ๆ จึงได้เห็นหญิงสาวสวยแต่งกายงามระยับยืนอยู่
ตรงหน้า หญิงสาวยื่นมือให้กาหลิบพลงถามว่า “จ่านงนก
เค้าแมวไม่ได้หรือเพคะ” กาหลิบทรงปลาบปล้มพระทัยที่
เจ้าหญิงลูชาที่พระองค์ทรงยอมแต่งงานด้วย เพื่อทดแทน
บุญคุณเป็นหญิงสาวแสนสวย ร่างงามสง่า ดังนั้นคนทั้งสาม
จึงรีบเดินทางไปยังกรุงแบกแดด ผู้คนพลเมืองพากันปีติยินดี
อย่างเหลือล้นที่ได้กาหลิบผู้เป็นที่รักกลับมาอีกครั้งหนึ่ง พร้อม
กันนั้นผู้คนเหล่านั้นก็อดเคืองแค้นราชาองค์ใหม่ไม่ได้ กรูกัน
เข้าไปจับตัวมิรชากับพ่อในพระราชวัง กาหลิบราชิดโปรด
ให้แขวนคอภัสสนูรีในห้องที่นางนกเค้าแมวเคยอยู่ ส่วนลูกชาย
ผู้ไม่รู้เรื่องด้วยก็ให้เลือกว่าจะตายหรือจะนดยา เมื่อเลือกนดยา
ก็เลยกลายเป็นนก กาหลิบโปรดให้เลี้ยงไว้ในกรงเหล็กใน
อุทยาน

